



Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (teine koda)

16. märts 2016*

Riigiabi — Aktsiis — Maksuvõla osaline kustutamine võlausaldajate kokkuleppemenetluses — Otsus, millega abi tunnistatakse siseturuga kokkusobimatuks ning kohustatakse see tagasi nõudma — Kaitseõigused — Huvitatud isikute menetlusõigused — Eraõigusliku võlausaldaja kriteerium — Tõendamiskoormis

Kohtuasjas T-103/14,

Frucona Košice a.s., asukoht Košice (Slovakkia), esindajad: K. Lasok, *QC*, *barrister* B. Hartnett, advokaat O. Geiss ja *barrister* J. Holmes,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: L. Armati, P.-J. Loewenthal ja K. Walkerová,

kostja,

mille ese on nõue tühistada komisjoni 16. oktoobri 2013. aasta otsus 2014/342/EL riigiabi nr SA.18211 (C 25/05) (ex NN 21/05) kohta, mida Slovaki Vabariik andis äriühingule Frucona Košice a.s. (ELT L 176, lk 38),

ÜLDKOHUS (teine koda),

koosseisus: president M. E. Martins Ribeiro, kohtunikud S. Gervasoni ja L. Madise (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik C. Heeren,

arvestades kirjalikus menetluses ja 8. septembri 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

Vaidluse taust

Hageja olukorra muutumine ja kokkuleppemenetlus

- 1 Hageja Frucona Košice a.s on Slovaki õiguse alusel asutatud äriühing, kes tegeles eelkõige piirituse ja piiritusjookide tootmisega.
- 2 Ajavahemikul november 2002 kuni november 2003 võimaldati hagejal lükata aktsiisivõla tasumist korduvalt edasi. Edasilükkamist lubati pärast seda, kui kohaliku maksuhalduri Košice IV büroo (edaspidi „kohalik maksuamet”) kasuks oli seatud finantstagatised.
- 3 25. veebruaril 2004 selgus, et hageja ei olnud rahaliste raskuste tõttu võimeline tasuma aktsiisi 2004. aasta jaanuari eest. 1. jaanuaril 2004 jõustunud maksukorralduse seaduse muudatuse tõttu ei saanud hageja enam taotleda aktsiisi tasumise edasilükkamist.
- 4 Seetõttu võeti hagejalt ära piirituse ja piiritusjookide tootmise ja töötlemise litsents. Alates sellest ajast piirdus ta üksnes piiritusjookide turustamisega kaubamärgi Frucona all; neid piiritusjooke ostis ta vastava lepingu alusel ettevõtjalt O.H., kes tootis jooke litsentsi alusel Frucona Košice tehastes.
- 5 Frucona Košice oli maksejõuetu ka seaduse nr 328/1991 pankroti ja võlausaldajate kokkuleppe kohta (zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní) tähenduses.
- 6 Hageja esitas 8. märtsil 2004 Krajský súd v Košiciachile (Košice maakohus, Slovakkia) avalduse kokkuleppemenetluse algatamiseks, tehes oma võlausaldajatele ettepaneku, et ta maksab igaühele 35% võlgnetavast summast (edaspidi „kokkuleppe ettepanek”). Hageja koguvõlg ulatus ligikaudu 644,6 miljoni Slovakkia kroonini, millest ligikaudu 640,8 miljonit Slovakkia krooni moodustas maksuvõlg.
- 7 Krajský súd v Košiciach lubas 29. aprilli 2004. aasta otsusega algatada kokkuleppemenetluse.
- 8 Kokkulepet käsitletud 9. juuli 2004. aasta istungil nõustusid hageja võlausaldajad, sealhulgas kohalik maksuhaldur, kokkuleppe ettepanekuga. Kokkuleppemenetluses osales kohalik maksuamet eelisvõlausaldajana, tema eelisseisund tulenes hageja poolt tasumisele kuuluvate aktsiisi edasilükkamise ajal tema kasuks seatud tagatistest.
- 9 Hageja esitas enda väitel enne 9. juulit 2004 kohalikule maksuametile audiitoraruande, mille oli koostanud sõltumatu audiitorettevõtja (edaspidi „aruanne E”), et võimaldada sel ametil hinnata kokkuleppe ja pankroti vastavaid eeliseid.
- 10 Slovakkia maksuhaldur viis 21. juunil 2004 hageja äriruumides läbi kontrolli. Kontrolli käigus tuvastas ta hageja finantsolukorra 17. juuni 2004. aasta seisuga.
- 11 14. juuli 2004. aasta otsusega kinnitas Krajský súd v Košiciach võlausaldajate kokkuleppe. Kokkuleppe kohaselt tuleb Slovakkia maksuhaldurile tasuda võlasummast 35%, ehk ligikaudu 224,3 miljonit Slovakkia krooni.
- 12 Kohalik maksuamet teatas hagejale 20. oktoobri 2004. aasta kirjas, et võlausaldajate kokkuleppe kava, mille kohaselt ei pea osa maksuvõlast tagasi maksuma, on kaudne riigiabi, millele peab heakskiidu andma Euroopa Ühenduste Komisjon.

- 13 Hageja maksis 17. detsembril 2004 muu hulgas kohalikule maksuhaldurile 224,3 miljonit Slovakkia krooni, mis vastas 35%-le tema koguvõlast. 30. detsembril 2004. aasta otsusega lõpetas Krajský súd v Košiciach kokkuleppemenetluse. 18. augustil 2006 vähendas Krajský súd v Košiciach kohalikule maksuhaldurile tasumisele kuuluvat summat 224,1 miljoni Slovakkia kroonini.

Haldusmenetlus

- 14 15. oktoobril 2004 esitati komisjonile kaebus hagejale väidetavalt antud ebaseadusliku riigiabi kohta.
- 15 Slovaki Vabariik teatas 4. jaanuari 2005. aasta kirjaga komisjonile pärast viimase esitatud teabenõuet, et on võimalik, et hagejale on antud ebaseaduslikku riigiabi, ja palus, et komisjon kiidaks selle abi heaks raskustes olevale äriühingule antud päästmisabina.
- 16 Pärast täiendava informatsiooni saamist teavitas komisjon 5. juuli 2005. aasta kirjaga Slovaki Vabariiki otsusest algatada EÜ artikli 88 lõike 2 alusel asjassepuutuva meetme suhtes ametlik uurimismenetlus. See otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* (ELT 2005, C 233, lk 47).
- 17 Slovaki Vabariik esitas 10. oktoobri 2005. aasta kirjaga komisjonile märkused asjassepuutuva meetme kohta. Hageja esitas komisjonile asjassepuutuva meetme kohta oma märkused 24. oktoobri 2005. aasta kirjaga. Komisjon edastas need märkused Slovaki Vabariigile, kellele anti võimalus neile vastata; viimaselt saadi vastus 16. detsembril 2005. aasta kirjaga.

Algne otsus

- 18 Komisjon võttis 7. juunil 2006 vastu otsuse 2007/254/EÜ riigiabi C 25/05 (ex NN 21/05) kohta, mida Slovaki Vabariik on andnud äriühingule Frucona Košice a.s. (ELT 2007, L 112, lk 14; edaspidi „algne otsus“). Selle otsuse resolutsioon nägi artiklis 1 ette, et riigiabi, mida Slovaki Vabariik andis hagejale kogusummas 416 515 990 Slovakkia krooni, on ühisturuga kokkusobimatu, ning kohustas artiklis 2 selline abi tagasi nõuda.

Menetlus Üldkohtus ja Euroopa Kohtus

- 19 Hageja esitas 12. jaanuaril 2007 Üldkohtule hagi algse otsuse tühistamiseks.
- 20 Üldkohus jättis 7. detsembril 2010. aasta otsusega kohtuasjas Frucona Košice vs. komisjon (T-11/07, EKL, EU:T:2010:498) hagi põhjendamatusse tõttu rahuldamata.
- 21 Hageja esitas Euroopa Kohtu põhikirja artikli 56 alusel Euroopa Kohtule apellatsioonkaebuse ja Euroopa Kohus tühistas oma 24. jaanuari 2013. aasta otsusega kohtuasjas Frucona Košice vs. komisjon (C-73/11 P, EKL, EU:C:2013:32) kohtuotsuse Frucona Košice vs. komisjon, punkt 20 eespool, (EU:T:2010:498). Euroopa Kohus leidis esimese kohtuastme vaidluse sisulise hindamise käigus, et kuna komisjon ei võtnud eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi hindamise raames arvesse pankrotimenetluse kestust, tegi komisjon ilmse hindamisvea, või isegi kui komisjon seda asjaolu mingil määral arvesse võttis, ei ole ta oma otsust õiguslikult piisavalt tõendanud. Lõpuks saatis Euroopa Kohus kohtuasja tagasi Üldkohtusse uueks arutamiseks nende väidete osas, mille suhtes ta otsust ei teinud.
- 22 Pärast kohtuotsuse Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), tegemist ja selleks, et kõrvaldada Euroopa Kohtu tuvastatud puudused, võttis komisjon 16. oktoobril 2013 vastu otsuse 2014/342/EL, riigiabi nr SA.18211 (C 25/05) (ex NN 21/05) kohta, mida Slovaki Vabariik andis äriühingule Frucona Košice a.s. (ELT L 176, lk 38; edaspidi „vaidlustatud otsus“), mille artikkel 1 sätestab, et algne otsus „tühistatakse“.

- 23 Seejärel leidis Üldkohus 21. märtsi 2014. aasta põhistatud määrusega kohtuasjas Frucona Košice vs. komisjon (T-11/07 RENV, EU:T:2014:173) vastavalt 2. mai 1991. aasta kodukorra artiklile 117 kohtuotsusega Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), et kohtuotsuse tegemise vajadus algse otsuse tühistamise nõudes on ära langenud.

Vaidlustatud otsus

- 24 Nagu on märgitud eespool punktis 22, võttis komisjon vastu vaidlustatud otsuse, millega ta asendas algse otsuse, eesmärgiga kõrvaldada algses otsuses sisalduvad puudused, mis tuvastati kohtuotsuses Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), (vaidlustatud otsuse põhjendus 10).
- 25 Muu hulgas leidis komisjon vaidlustatud otsuses, et sisuliselt on vaja uurida küsimust, kas kohalik maksuamet – nõustudes kokkuleppe ettepanekuga, mille tulemusel tema võlanõude suurus vähenes 65% võrra – käitus hageja suhtes nagu turumajanduse tingimustes tegutsev võlausaldaja. Ta täpsustas, et maksuameti olukord võlausaldajana oli antud juhtumi puhul siiski ebatavaliselt kindel ja tema õiguslik ja majanduslik olukord oli soodsam kui eraõiguslike võlausaldajate olukord. Lisaks sellele, et kohaliku maksuameti nõuded moodustasid 99% kõigist pankrotimenetluse raames registreeritud nõuetest ja ta oli eelisvõlausaldaja, sai tema nõudeid pankrotimenetluse raames igal ajal rahuldada tagatisvara müügist saadud tulu arvelt (vaidlustatud otsuse põhjendus 80).
- 26 Esiteks, mis puudutab eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi, siis märkis komisjon muu hulgas, et selle kriteeriumi kohaldatavus sõltub sellest, kas asjaomane liikmesriik tegutses ettevõtjale majanduslikku eelist andes mitte riigiasutusena, vaid muud rolli täites, ning kui liikmesriik tugineb haldusmenetluses sellele kriteeriumile, peab ta kahtluse korral tõendama üheselt ning lähtudes objektiivsetest ja kontrollitavatest tõenditest, et rakendatav meede on seotud tema kui turumajanduse tingimustes tegutseva eraettevõtjaga. Ta viitab selles osas 5. juuni 2012. aasta otsusele kohtuasjas komisjon vs. EDF (C-124/10 P, EKL, EU:C:2012:318, punktid 81–85) (vaidlustatud otsuse põhjendus 82).
- 27 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 83 märkis komisjon järgmist:
- „Lühidalt öeldes väidab Slovaki Vabariik, et tema arvates on meede käsitatav riigiabina. Ta tunnistas, et kokkuleppe sõlmimise ajal riigiabi küsimust lihtsalt ei käsitletud, ning taotles vaidlustatud meetme käsitamist päästmisabina. Sellest tulenevalt näib, et eespool osutatud kohtupraktikas esitatud nõuded ei ole antud juhtumi puhul täidetud ja vaidlustatud meede kujutab endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.“
- 28 Teiseks, olles vaidlustatud otsuse põhjenduses 84 märkinud, et „[hageja] väitis, et meede ei hõlma riigiabi, ning esitas eespool kirjeldatud dokumendid, eelkõige kahe audiitori aruanded“, kontrollis komisjon, kas Slovaki Vabariik tegutses hageja suhtes eraõigusliku võlausaldajana.
- 29 Selleks võrdles komisjon kõigepealt hageja esitatud tõendite põhjal kokkuleppemenetlust ja pankrotimenetlust (vaidlustatud otsuse põhjendused 88–119), teiseks kokkuleppemenetlust ja maksude sissenõudmise menetlust (vaidlustatud otsuse põhjendused 120–127) ning kolmandaks hindas muid Slovakkia ametiasutuste ja hageja esitatud tõendeid (vaidlustatud otsuse põhjendused 128–138). Komisjoni leidis sisuliselt seda, et nii pankrotimenetlus kui ka maksude sissenõudmise menetlus on kohaliku maksuameti seisukohalt tunduvalt tulusamad alternatiivid kui kokkuleppe ettepanek (vaidlustatud otsuse põhjendused 119, 124 ja 127).
- 30 Komisjon jõudis vaidlustatud otsuse põhjenduses 139 järeldusele, et käesoleval juhul ei olnud eraõigusliku võlausaldaja kriteerium täidetud ja et Slovaki Vabariik andis hagejale eelise, mida ta turul ei oleks saanud. Nimetatud otsuse põhjenduses 140 järeldas komisjon, et võla kustutamine, millega

kohalik maksuamet kokkuleppe alusel nõustus, kujutab endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses. Lõpuks järeldas komisjon selle otsuse põhjenduses 182, et abi ei ole siseturuga kokkusobiv.

31 Vaidlustatud otsuse resolutsioonis on viis artiklit.

32 Vaidlustatud otsuse artikkel 1 sätestab, et „[algne] otsus [...] tühistatakse” (vt punkt 22 eespool).

33 Vaidlustatud otsuse artikli 2 kohaselt on riigiabi, mida Slovaki Vabariik andis hagejale kogusummas 416 515 990 Slovakkia krooni, siseturuga kokkusobimatu.

34 Vaidlustatud otsuse artiklis 3 kohustas komisjon Slovaki Vabariiki nõudma hagejalt tagasi ebaseaduslikult antud abi koos intressidega.

35 Vaidlustatud otsuse artikli 4 kohaselt kohustus Slovaki Vabariik teavitama kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse teatavakstegemist komisjoni meetmetest, mida ta on otsuse täitmiseks võtnud.

36 Vaidlustatud otsuse artikli 5 kohaselt on see otsus adresseeritud Slovaki Vabariigile.

37 Hageja sai vaidlustatud otsuse ühe eksemplari Slovaki ametivõimudelt 24. oktoobril 2013.

38 Vaidlustatud otsus avaldati Euroopa Liidu Teatajas 14. juunil 2014.

Menetlus ja poolte nõuded

39 Hageja esitas käesolevas asjas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 17. veebruaril 2014.

40 Hageja esitas 18. veebruaril 2014 Üldkohtu kantseleisse saabunud eraldi dokumendiga ajutiste meetmete kohaldamise taotluse, milles ta sisuliselt palus peatada vaidlustatud otsuse artikli 3 lõigete 1 ja 2 ning artikli 4 täitmine. Üldkohtu president jättis selle taotluse 6. mai 2014. aasta kohtumäärusega rahuldamata ja jättis kohtukulude jaotuse edaspidi otsustamiseks.

41 Hageja esitas 28. juulil 2014 Üldkohtu kantseleisse saabunud eraldi dokumendiga uue ajutiste meetmete kohaldamise taotluse, milles ta sisuliselt palus peatada vaidlustatud otsuse artikli 3 lõigete 1 ja 2 ning artikli 4 täitmine. Üldkohtu president jättis selle taotluse 18. septembri 2014. aasta kohtumäärusega rahuldamata ja jättis kohtukulude jaotuse edaspidi otsustamiseks.

42 Ettekandja-kohtuniku ettepanekul otsustas Üldkohus (teine koda) avada menetluse suulise osa, palus Üldkohtu 2. mai 1991. aasta kodukorra artiklis 64 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames hagejal esitada teatud dokumendid ning esitas komisjonile ühe küsimuse kirjalikult. Pooled täitsid need nõuded määratud tähtaja jooksul.

43 Poolte kohtukõned ja Üldkohtu küsimustele antud vastused kuulati ära 8. septembri 2015. aasta kohtuistungil.

44 Hageja palub Üldkohtul:

- tühistada vaidlustatud otsus;
- mõista kohtukulud välja komisjonilt.

45 Komisjon palub Üldkohtul:

- jätta hagiavaldus rahuldamata;
- mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

46 Hageja esitab hagi põhjendamiseks neli väidet. Sisuliselt on esimese väite kohaselt rikutud kaitseõigusi, teise väite kohaselt on vaidlustatud otsuse põhjenduses 83 rikutud õigusnormi, kolmanda väite kohaselt on tehtud faktivigu ja rikutud õigusnormi järelduses, et pankrotimenetlus on tulusam kui kokkuleppemenetlus, ning neljanda väite kohaselt on tehtud faktivigu ja rikutud õigusnormi järelduses, et maksude sissenõudmise menetlus on tulusam kui kokkuleppemenetlus.

Esimene väide, mille kohaselt on rikutud kaitseõigusi

47 Esimeses väites heidab hageja komisjonile sisuliselt ette seda, et viimane on rikkunud tema ja Slovaki Vabariigi kaitseõigusi. Ta väidab muu hulgas, et pärast kohtuotsuse Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), tegemist oleks komisjon pidanud võimaldama tal anda selgitusi teatavate toimikumaterjalide kohta, samuti selle kohtuotsuse teatavate aspektide kohta ning oleks pidanud vaidlustatud otsuses välja toodud õiguslike hinnangute ja kaalutluste osas ära kuulama huvitatud isikud ja Slovaki Vabariigi. Hageja lisab oma repliigis, et käesolevat väidet tuleks mõista tunduvalt laiemalt, ehk nii, et see viitab ka oluliste menetlusnormide rikkumisele, mida kohtul tuleks uurida omal algatusel, kuna komisjon ei olnud nõus vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel koguma kogu asjakohast teavet ja piirdus, nagu ta möönis kostja vastuses, üksnes selle teabega, mis oli tema valduses algse otsuse tegemise ajal.

48 Komisjon vaidleb vastu kõikide nende argumentide põhjendatusele.

49 Analüüsida tuleb järjest hageja väiteid, mis puudutavad kaitseõiguste ja oluliste menetlusnormide rikkumist.

50 Kõigepealt ja esmajärjekorras väidab hageja, et rikutud on tema kaitseõigusi.

51 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et kaitseõiguste tagamine isiku suhtes algatatud mis tahes menetluses, kus võidakse teha tema huve kahjustav lahend, kujutab endast Euroopa Liidu õiguse aluspõhimõtet ning see peab olema tagatud ka erieeskirjade puudumisel. See põhimõte nõuab, et asjaomasele isikule antaks juba alates haldusmenetlusest võimalus esitada tõhusalt oma seisukoht nende väidetavate faktiliste asjaolude, etteheidete ja olukordade tõlevastavuse ning asjakohasuse kohta, millele komisjon viitab (kohtuotsused, 10.7.1986, Belgia vs. komisjon, 234/84, EKL, EU:C:1986:302, punkt 27; 9.7.2008, Alitalia vs. komisjon, T-301/01, EKL, EU:T:2008:262, punkt 169; 15.12.2009, EDF vs. komisjon, T-156/04, EKL, EU:T:2009:505, punkt 101, ja 12.5.2011, Région Nord-Pas-de-Calais ja Communauté d'Agglomération du Douaisis vs. komisjon, T-267/08 ja T-279/08, EKL, EU:T:2011:209, punkt 70).

52 Ent riigiabi valdkonnas algatatakse haldusmenetlus üksnes asjaomase liikmesriigi vastu. Abi saanud ettevõtjaid käsitatakse selles menetluses üksnes „huvitatud isikutena”. Nad ei saa ise nõuda samasugust võistlevat vaidlust komisjoniga, nagu viimasel on kõnealuse liikmesriigiga (kohtuotsused, 24.9.2002, Falck ja Acciaierie di Bolzano vs. komisjon C-74/00 P ja C-75/00 P, EKL, EU:C:2002:524, punktid 81 ja 83; kohtuotsused Alitalia vs. komisjon, punkt 51 eespool, EU:T:2008:262, punkt 170, ja EDF vs. komisjon, punkt 51 eespool, EU:T:2009:505, punkt 102).

- 53 Nõnda annab kohtupraktika huvitatud isikutele põhiliselt komisjoni jaoks teabeallika rolli ELTL artikli 108 lõike 2 alusel algatatud haldusmenetluses. Sellest järeldub, et huvitatud isikutel, kellel ei ole kaugeltki niisuguseid kaitseõigusi nagu isikutel, kelle suhtes on menetlus algatatud, on üksnes õigus olla haldusmenetluses kaasatud määral, mis on vaidluse asjaolusid arvestades kohane (vt kohtuotsused *Alitalia vs. komisjon*, punkt 51 eespool, EU:T:2008:262, punkt 172 ja seal viidatud kohtupraktika; *EDF vs. komisjon*, punkt 51 eespool, EU:T:2009:505, punkt 103 ja seal viidatud kohtupraktika, ning *Région Nord-Pas-de-Calais ja Communauté d'Agglomération du Douaisis vs. komisjon*, punkt 51 eespool, EU:T:2011:209, punkt 74 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 54 Siit tuleneb, et hageja ei saa väita, et tema kaitseõigusi on rikutud, kuna selliseid õigusi ei ole talle riigiabi valdkonnas haldusmenetluses antud. See on nii isegi siis, kui abi andnud liikmesriigil ja hagejal selle abi saajana võivad selles menetluses olla erinevad huvid (vt selle kohta kohtuotsus *EDF vs. komisjon*, punkt 51 eespool, EU:T:2009:505, punkt 104).
- 55 Samas tuleb kontrollida, kas hageja osales haldusmenetluses ning seda ulatuses, mis on juhtumi asjaolusid arvestades asjakohane (vt selle kohta kohtuotsus *Alitalia vs. komisjon*, punkt 51 eespool, EU:T:2008:262, punkt 173, ja kohtuotsus, 30.4.2014, *Tisza Erőmű vs. komisjon*, T-468/08, EU:T:2014:235, punkt 206).
- 56 Sellega seoses tuleb kõigepealt meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab komisjon ELTL artikli 108 lõikes 2 sätestatud uurimise staadiumis nõudma asjassepuutuvatelt isikutelt oma märkuste esitamist (vt kohtuotsus, 8.5.2008, *Ferriere Nord vs. komisjon*, C-49/05 P, EU:C:2008:259, punkt 68 ja seal viidatud kohtupraktika). Selle kohustusega seonduvalt on Euroopa Kohus otsustanud, et teate avaldamine Euroopa Liidu Teatajas on piisav vahend kõikide asjassepuutuvate isikute informeerimiseks menetluse algatamisest, täpsustades, et sellise teavitamise ainus eesmärk on saada asjassepuutuvatelt isikutelt igasugust teavet, mida komisjon oma edaspidise tegevuse kavandamiseks vajab (vt kohtuotsus, 6.3.2003, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen vs. komisjon*, T-228/99 ja T-233/99, EKL, EU:T:2003:57, punkt 124 ja seal viidatud kohtupraktika; kohtuotsus *Alitalia vs. komisjon*, punkt 51 eespool, EU:T:2008:262, punkt 171).
- 57 Esmalt on antud asjas teada, et pärast seda, kui komisjon oli ametliku uurimismenetluse algatamise teate Euroopa Liidu Teatajas avaldanud, esitas hageja 24. oktoobri 2005. aasta kirjaga oma märkused ning esitas suulisi märkusi 28. märtsil 2006, st enne kui võeti vastu algne otsus, mis asendati vaidlustatud otsusega. Lisaks ei eita hageja asjaolu, et ta oli ametliku uurimismenetluse algatamise otsusest teadlikuna piisavalt kursis asjassepuutuvate asjaoludega ning tal oli võimalus esitada selle kohta oma seisukohti.
- 58 Siit nähtub, et ametliku uurimismenetluse ajal, mille tulemusel võeti vastu algne otsus, ei ole komisjon rikkunud hageja menetlusõigusi, mida hageja pealegi ei vaidlusta.
- 59 Seejärel on selge ka see, et vaidlustatud otsus põhineb üksnes algse otsuse vastuvõtmise kuupäeval olemasoleval teabel, mille kohta sai hageja esitada oma märkusi või mida ta oma märkustes ise esitas. Hageja, väites, et komisjon esitas vaidlustatud otsuses uusi põhjendusi ja hinnanguid, ometi möönis oma repliigis ja kinnitas kohtuistungil Üldkohtu esitatud küsimusele antud vastuses, mis on kantud ka kohtuistungil protokollis, et komisjon ei võtnud arvesse muud teavet peale selle, mis tal oli juba algse otsuse vastuvõtmise ajal.
- 60 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et komisjon võis kasutada seda teavet vaidlustatud otsuse vastuvõtmise eesmärgil, ilma, et ta oleks olnud kohustatud – erinevalt sellest, mida väidab hageja – paluma viimasel veel kord märkusi esitada.
- 61 Teiseks tuleb lisada, et kohtupraktika kohaselt tuleb õigusvastase akti asendamise eesmärgil toimuvat menetlust jätkata hetkest, mil see õigusvastasus aset leidis, ilma et komisjonil oleks kohustust enne seda konkreetset hetke läbi viidud menetlust taas alustada (vt selle kohta kohtuotsus, 12.11.1998,

Hispaania *vs.* komisjon, C-415/96, EKL, EU:C:1998:533, punkt 31; 3.10.2000, *Industrie des poudres sphériques vs. nõukogu*, C-458/98 P, EKL, EU:C:2000:531, punkt 82, ja kohtuotsus *Alitalia vs. komisjon*, punkt 51 eespool, EU:T:2008:262, punktid 99 ja 142). Kohtupraktikat, mis käsitleb liidu kohtu poolt tühistatud õigusakti asendamist, kohaldatakse ka – juhul kui kohus kõnealust õigusakti kehtetuks ei tunnista – õigusvastase akti tühistamisel ja asendamisel selle autori poolt (vt selle kohta kohtuotsus *Région Nord-Pas-de-Calais ja Communauté d'Agglomération du Douaisis vs. komisjon*, punkt 51 eespool, EU:T:2011:209, punkt 83).

- 62 Antud juhul on aga esiteks selge, et kohtuotsuses *Frucona Košice vs. komisjon*, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32, punktid 101–103) leidis Euroopa Kohus, et kuna komisjon jättis eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi hindamise raames pankrotimenetluse kestuse arvesse võtmata, tegi komisjon ilmse hindamisvea või isegi kui komisjon seda asjaolu mingil määral arvesse võttis, ei ole ta oma otsust õiguslikult piisavalt põhjendanud. Samas ei nähtu sellest kohtuotsusest, et Euroopa Kohus oleks seadnud kahtluse alla vaidlusaluse meetme uurimise menetluse või selle vältel kogutud põhiandmete tõlevastavuse.
- 63 Samas on selge ka see – nagu nähtub vaidlustatud otsuse põhjendusest 10 –, et komisjon võttis vastu vaidlustatud otsuse selleks, et parandada Euroopa Kohtu poolt algses otsusestuvastatud puudused. Vaidlustatud otsus sisaldab muu hulgas eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi hindamise käigus antud hinnangut pankrotimenetluse kestusele.
- 64 Vastavalt eespool punktis 61 viidatud kohtupraktikale ei olnud komisjon mingil juhul kohustatud uuendama ametlikku menetlust ja paluma hagejal veel kord esitada märkusi.
- 65 Sellest tuleneb, et komisjon, kes võttis vaidlustatud otsuse vastu algse otsuse vastuvõtmiseni viinud haldusmenetluse käigus kogutud teabe põhjal ja ilma hagejalt veel kord märkuste esitamist palumata, ei ole rikkunud hageja õigust osaleda nimetatud menetluses.
- 66 Ükski hageja argument ei ole selline, mis võiks seda järeldust ümber lükata.
- 67 Esiteks, hageja väitel ei ole komisjon andnud talle võimalust esitada oma seisukohta vaidlustatud otsuses sisalduvate uute asjaolude kohta, kohtuotsuse *Frucona Košice vs. komisjon*, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), mõju kohta, samas valdkonnas tegutseva äriühingu L pankrotimenetluse kohta ja kohtuotsuse *Frucona Košice vs. komisjon*, punkt 20 eespool, (EU:T:2010:498) teatavate punktide kohta. Ta lisab oma repliigis, et komisjon ei ole andnud huvitatud isikutele võimalust esitada vajalikku teavet, et määrata kindlaks, kas tema õiguslik tõlgendus oli kohaldatav.
- 68 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et Üldkohus viitas kohtuotsuse *Frucona Košice vs. komisjon*, punkt 20 eespool, (EU:T:2010:498), punktides 141, 145, 146, 148, 177, 180, 181, 190, 191 ja 198, millele hageja osundas, sisuliselt sellele, et osa hageja poolt haldusmenetluses esitatud teabest ja väidetest ei olnud piisavad ning sellele, et komisjonil puudus kohustus nõuda täiendavat teavet. Teiseks tuleneb vaidlustatud otsuse põhjendusest 117, et hageja ei tõendanud tema juhtumi ja äriühingu L juhtumi sarnasust.
- 69 Hageja heidab oma argumentidega komisjonile ette sisuliselt seda, et viimane ei uuendanud ametlikku uurimismenetlust ega kuulunud hagejat ära tema poolt haldusmenetluse käigus, mille tulemusel võeti vastu algne otsus, esitatud kogu teabe osas, mille Üldkohus tunnistas ebapiisavaks kohtuotsuses *Frucona Košice vs. komisjon*, punkt 20 eespool, (EU:T:2010:498), või mille komisjon tunnistas ebapiisavaks algses otsuses. Sellised argumentid ei ole aga kooskõlas eespool punktis 52 meenutatud kohtupraktikaga, mille kohaselt abisaaja ei saa nõuda komisjoniga võistlevat vaidlust. Kui nende argumentidega nõustuda, tooksid need kaasa just sellise vaidluse.

- 70 Seejärel, kuna hageja heidab komisjonile ette, et viimane ei kuulanud huvitatud isikuid ära vaidlustatud otsuses sisalduva õigusliku hinnangu ja kaalutluste osas, siis tuleb märkida, et varasema kohtupraktika kohaselt ei tulene ühestki riigiabi reguleerivast sättest ega kohtupraktikast, et komisjon on kohustatud riigi ressursside saaja ära kuulama kõnealusele meetmele antava õigusliku hinnangu osas või et ta oleks kohustatud asjaomast liikmesriiki – ja veelgi enam abisaajat – teavitama enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist oma seisukohast, kui huvitatud isikutele ja liikmesriigile on antud võimalus esitada oma märkused (kohtuotsused, 8.7.2004, Technische Glaswerke Ilmenau vs. komisjon, T-198/01, EKL, EU:T:2004:222, punkt 198, 1.7.2010, Nuova Terni Industrie Chimiche vs. komisjon, T-64/08, EU:T:2010:270, punkt 168; vt selle kohta samuti kohtuotsus, 21.1.1999, Neue Maxhütte Stahlwerke ja Lech-Stahlwerke vs. komisjon, T-129/95, T-2/96 ja T-97/96, EKL, EU:T:1999:7, punktid 230 ja 231). Ent antud asjas on selge, et komisjon andis hagejale võimaluse esitada ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse kohta oma märkused.
- 71 Lõpuks tuleb samadel kaalutlustel lükata tagasi hageja argument, mille kohaselt ei kuulanud komisjon teda ära seoses mõjuga, mida kohtuotsus Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), võib avaldada tema analüüsile.
- 72 Teiseks, hageja heidab komisjonile ette, et viimane ei kogunud vaidlustatud otsuse vastuvõtmiseks kogu asjakohast teavet ja piirdus üksnes selle teabega, mis oli tema valduses algse otsuse tegemise ajal.
- 73 Tuleb siiski märkida – nagu leidis ka hageja –, et Euroopa Kohus on oma otsuses leidnud, et komisjoni antud keeruliste majanduslike hinnangute kontrollimise raames riigiabi valdkonnas tuleb Euroopa Kohtul kontrollida, kas tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta, ja kas kõnealused tõendid võivad toetada järeldusi, mis nende pinnalt on tehtud (kohtuotsus Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 76). Samuti on tösi, et hageja viidatud kohtupraktika kohaselt tuleb juhul, kui kohaldamisele võib kuuluda erainvestori kriteerium, komisjonil paluda asjaomasel liikmesriigil esitada talle kogu asjakohane teave, mis võimaldab tal kontrollida, kas selle kriteeriumi kohaldamise tingimused on täidetud (kohtuotsus, 21.3.2013, komisjon vs. Buczek Automotive, C-405/11 P, EU:C:2013:186, punkt 33).
- 74 Sellised kaalutlused on esitatud aga analüüsi raames, mis puudutab riigiabi valdkonnas komisjoni tehtava otsuse põhjendatust. Neid on väljendatud apellatsioonimenetluses esitatud väidete analüüsimise ajal ja need käsitlesid seda, kas vaidlusaluste otsuste sisulise õiguspärasusega ning eriti eraõigusliku investori kriteeriumiga seotud väidetele Üldkohtu poolt antud hinnang oli põhjendatud. Seevastu ei lahendanud Euroopa Kohus eespool punktis 73 viidatud kohtuotsustes teist küsimust, mis käsitleks sellise otsuse vastuvõtmise menetluse õiguspärasust eelkõige abisaaja menetlusõiguste seisukohast.
- 75 Sellest tulenevalt puudutavad hageja argumendid, mis on kokku võetud eespool punktis 72, vaidlustatud otsuse sisulist õiguspärasust ega saa kuidagi rikkuda tema menetlusõigusi. Sama kehtib asjaolu kohta – isegi kui eeldada, et see on tõendatud –, et komisjoni esialgne analüüs ei olnud usaldusväärne.
- 76 Kolmandaks väidab hageja, et kuigi asjaomase liikmesriigi ja abisaaja rollid ametliku uurimismenetluse ajal olid erinevad, tuleb tagada, et abisaaja argumendid kuulatakse ära muul viisil, kui liikmesriik ei kaitse tema huve.
- 77 Ent esiteks, võttes arvesse eespool punktis 54 viidatud kohtupraktikat, tuleb tõdeda, et asjaolu, et asjaomane liikmesriik ei kaitse abisaaja huve, ei muuda viimase rolli haldusmenetluse ajal, ega seda, kellena ta menetluses osaleb, viisil, mis annaks talle kaitseõiguste osas selle liikmesriigiga sarnased tagatised.

- 78 Teiseks, mis puudutab abisaaja õigust osaleda menetluses kohasel määral, milles arvestatakse antud juhtumi asjaolusid, siis piisab kui märkida, et antud asjas oli pärast seda, kui Euroopa Liidu Teatajas avaldati ametliku uurimismenetluse algatamise otsus, hagejale antud võimalus esitada kogu teave, mida ta peab asjakohaseks ning vajalikuks. Märkustest, mida hageja selles staadiumis esitas, nähtub ühemõtteliselt, et ta oli teadlik asjaolust, et Slovakkia ametiasutused ei vaidlusta nimetatud otsuse esialgseid järeldusi seoses kõnealuse meetme kvalifitseerimisega riigiabiks. Seega oli tal vaatamata seisukohtade lahknevusele igal juhul võimalus esitada märkusi.
- 79 Eelnevatest kaalutlustest nähtub, et hageja argumendid kogumis, mille eesmärk on tõendada sisuliselt seda, et komisjon oleks pidanud teda ära kuulama pärast kohtuotsuse Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), tegemist, tuleb tagasi lükata. Lisaks nähtub, et ei ole vaja analüüsida argumenti, mille kohaselt oleks vaidlustatud otsuse sisu olnud teistsugune, kui tal oleks olnud võimalik esitada täiendavaid märkusi.
- 80 Teiseks kinnitas hageja kohtuistungil Üldkohtu küsimusele antud vastuses, et ta kavatsus oli tugineda ka kaitseõiguste rikkumisele, mis pandi toime Slovaki Vabariigi suhtes - sest ka teda ei kuulanud komisjon kohtuotsuse Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), järgselt ära - ning vaidlustatud otsuses tõstatatud uutele küsimustele.
- 81 Kohtupraktika kohaselt on kaitseõiguste rikkumine oma olemuselt subjektiivsete õiguste rikkumine (vt kohtuotsus, 8.7.2004, JFE Engineering jt vs. komisjon, T-67/00, T-68/00, T-71/00 ja T-78/00, EKL, EU:T:2004:221, punkt 425 ja seal viidatud kohtupraktika), millele saab seega tugineda asjaomane liikmesriik ise (kohtuotsus Nuova Terni Industrie Chimiche vs. komisjon, punkt 70 eespool, EU:T:2010:270, punkt 186; vt selle kohta ka kohtuotsus Technische Glaswerke Ilmenau vs. komisjon, punkt 70 eespool, EU:T:2004:222, punkt 203).
- 82 Sellest tuleneb, et hagejal puudub alus tugineda asjaolule, et rikutud on Slovaki Vabariigi kaitseõigusi.
- 83 Teiseks tuleb analüüsida repliigis esitatud etteheidet, mille kohaselt tuleb käesolevat väidet mõista tunduvalt laiemalt, ehk nii, et see viitab ka oluliste menetlusnormide rikkumisele, mida kohtul tuleks uurida omal algatusel, kuna komisjon ei olnud nõus vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel koguma kogu asjakohast teavet ja piirdus, nagu ta möönis kostja vastuses, üksnes selle teabega, mis oli tema valduses algse otsuse vastuvõtmise ajal.
- 84 Selle kohta tuleb märkida, et oluliste menetlusnormide rikkumine ELTL artikli 263 mõttes on avalikul huvil põhinev väide, mille liidu kohus peab tõstatama omal algatusel (kohtuotsus, 13.12.2013, Ungari vs. komisjon, T-240/10, EKL, EU:T:2013:645, punkt 70; vt selle kohta samuti kohtuotsused, 4.9.2014, Hispaania vs. komisjon, C-192/13 P, EKL, EU:C:2014:2156, punkt 103, ja 22.10.2014, Hispaania vs. komisjon, C-429/13 P, EKL, EU:C:2014:2310, punkt 34).
- 85 Seevastu väidet, mis puudutab otsuse sisulist õigusparasust, mis käsitleb aluslepingute või selle rakendusnormide rikkumist ELTL artikli 263 tähenduses, saab liidu kohus analüüsida üksnes siis, kui hageja on sellele viidanud (kohtuotsused, 10.12.2013, komisjon vs. Iirimaa jt, C-272/12 P, EKL, EU:C:2013:812, punkt 28, 20.3.2014, Rouse Industry vs. komisjon, C-271/13 P, EU:C:2014:175, punkt 18; vt selle kohta ka kohtuotsus, komisjon vs. Sytraval ja Brink's France, C-367/95 P, EKL, EU:C:1998:154, punkt 67).
- 86 Antud asjas tuleb meelde tuletada – nagu nähtub ka eespool punktidest 73–75 –, et küsimus, kas komisjon võttis arvesse kogu asjassepuutuvat teavet selleks, et hinnata eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi, on seotud vaidlustatud otsuse põhjendatuse hindamisega, mitte olulise menetlusnormi mis tahes rikkumisega.

- 87 Sellest tuleneb, et hageja argumendid, mille kohaselt on rikutud olulisi menetlusnorme, tuleb tagasi lükata, ning puudub vajadus hinnata nende vastuvõetavust, kuna need esitati esimest korda repliigi staadiumis.
- 88 Kõiki eelnevaid kaalutlusi arvesse võttes tuleb esimene väide tervikuna tagasi lükata.

Teine väide, mille kohaselt on vaidlustatud otsuse põhjenduses 83 rikutud õigusnormi

- 89 Teises tühistamisväites leiab hageja, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 83 on rikutud õigusnormi, kuna komisjon on sisuliselt vääralt järeldanud kohtuotsusest komisjon vs. EDF, punkt 26 eespool, (EU:C:2012:318, punktid 81–85), et vaid asjaolu, et liikmesriik ei võta abi suhtes seisukohta asjaolude asetleidmise hetkel või kui ta palub nimetatud meedet lugeda päästmisabiks, tähendab, et tegemist on igal juhul riigiabiga. Sellega seoses märgib hageja esiteks, et riigiabi mõiste on objektiivne mõiste ja seisukohad, millega liikmesriik nõustub, ei pruugi olla usaldusväärsed ja nendele ei saa tugineda huvitatud poole vastu, kes vaidleb vastu kõnealuse meetme kvalifitseerimisele riigiabiks. Teiseks ei teki küsimust, kellena Slovaki Vabariik antud menetluses osales, kuna viimane sai osaleda ainult võlausaldajana. Järelikult tõusetub vaid küsimus, kas arvestades eelkõige kohtuotsuses Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), punktides 70–73 esitatud kriteeriume, oli täiesti selge, et hageja ei oleks saanud kõnealust eelist eraõiguslikult võlausaldajalt. Kolmandaks, komisjonil puuduvad igasugused tõendid selle kohta, et kohalik maksuamet ei menetlenud kõnealust maksuvõlga võlausaldajana, püüdes tagasisaadavat summat optimeerida. Hageja sõnul on selles osas oluline üksnes selle ameti otsus, mitte Slovakkia ametiasutuste hinnang, nagu on märgitud vaidlustatud otsuse põhjenduses 83. Neljandaks väidab hageja, et kohtupraktika kohaselt on komisjon vääralt leidnud, et liikmesriigil tuleb tugineda eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile.
- 90 Komisjon leiab sisuliselt, et need argumendid ei ole põhjendatud, kuna vaidlustatud otsuse põhjendus 83 on kooskõlas eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamist käsitleva kohtupraktikaga ning et igal juhul on ta analüüsinud tema valduses olnud teavet selleks, et hinnata, kas selle kriteeriumi kohaldamisega seotud tingimused olid antud juhul täidetud. Esiteks väidab komisjon, et kohtupraktika kohaselt sõltub eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamine sellest, kellena asjaomane liikmesriik annab ettevõtjale majandusliku eelise; olgu täpsustatud, et see liikmesriik peab üheselt ning lähtudes objektiivsetest ja kontrollitavatest tõenditest tõendama, et rakendatav meede pärineb temalt kui turumajanduse tingimustes tegutsevalt eraettevõtjalt ja mitte kui riigiasutuselt. Komisjon on seisukohal, et kui lubada seda, et abisaaja võib tugineda eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile, tuleks seda enam kohaldada nimetatud kohtupraktikat. Teiseks, hageja argumendid põhinevad vääral eeldusel, et eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi võib kohaldada ilma, et selle kohaldatavus oleks eelnevalt tuvastatud, arvestades vaid liikmesriigi kavatsust tegutseda eraettevõtjana. Antud juhul on aga Slovaki Vabariik esitanud tõendeid, mis lubavad selle kriteeriumi kohaldatavuse välistada. Kolmandaks, seoses hageja argumentidega, mis puudutavad Slovakkia ametiasutuste ja kohaliku maksuameti seisukohtade lahknevust, tuletab komisjon meelde, et riigiabi uurimise menetluses on pooleks vaid liikmesriik.
- 91 Kõigepealt tuleb meelde tuletada, et vastavalt ELTL artikli 107 lõikele 1 on juhul, kui aluslepingutes ei ole sätestatud teisiti, igasugune liikmesriigipoolne või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.
- 92 Abi mõiste ei hõlma mitte üksnes sooritusi positiivses tähenduses, nagu toetused, vaid ka erinevas vormis sekkumisi, mis leevendavad äriühingu eelarvet tavaliselt koormavaid kohustusi ja mis seetõttu ei ole küll toetused selle sõna kitsamas tähenduses, ent on siiski samalaadsed ja neil on samasugused

tagajärjed (kohtuotsused, 1.12.1998, Ecotrade, C-200/97, EKL, EU:C:1998:579, punkt 34; Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 69, ja komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 30).

- 93 Siiski ei ole täidetud tingimused, millele peab vastama meede selleks, et kuuluda ELTL artikli 107 tähenduses mõiste „abi“ alla, kui ettevõtja, kes sai abi, võiks saada sama eelise nagu see, mille ta sai riigi vahenditest, tavapärasele turutingimustele vastavatel asjaoludel (kohtuotsused Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 70, ja komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 31; vt selle kohta ka kohtuotsus komisjon vs. EDF, punkt 26 eespool, EU:C:2012:318, punkt 78 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 94 Kui avalik-õiguslik võlausaldaja võimaldab maksesoodustust seoses võlaga, mis ettevõtjal tema suhtes on, siis antakse selline hinnang üldiselt eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise teel. Juhul kui see kriteerium on kohaldatav, kuulub see nimelt tegurite hulka, mida komisjon peab sellise abi olemasolu tuvastamisel arvesse võtma (kohtuotsused Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 71, ja komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 32; vt selle kohta ka kohtuotsused, 29.4.1999, Hispaania vs. komisjon, C-342/96, EKL, EU:C:1999:210, punkt 46, ja 29.6.1999, DM Transport, C-256/97, EKL, EU:C:1999:332, punkt 24).
- 95 Selles osas tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohtu otsuse kohaselt sõltub turumajanduse tingimustes tegutseva eraõigusliku investori kriteeriumi kohaldamine lõpuks sellest, kas asjaomane liikmesriik annab aktsionärina, mitte aga riigiasutusena majandusliku eelise temale kuuluvale ettevõtjale (kohtuotsus komisjon vs. EDF, punkt 26 eespool, EU:C:2012:318, punkt 81).
- 96 Samamoodi tuleb tõdeda, et eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamine sõltub kokkuvõttes sellest, kas asjaomane liikmesriik annab ettevõtjale abi kellegi teisena kui riigiasutusena (vt selle kohta kohtuotsus EDF vs. komisjon, punkt 51 eespool, EU:T:2009:505, punkt 224). Kohtupraktikast tuleneb nimelt, et kui avaliku võimu kandja annab talle ettevõtja poolt võlgnetavate summade tasumisel soodustusi, tuleb tema käitumist võrrelda eraõigusliku võlausaldaja omaga, kes püüab saavutada talle finantsraskustes võlgniku poolt võlgnetavate summade tasumist (kohtuotsused, 11.7.2002, HAMSA vs. komisjon, T-152/99, EKL, EU:T:2002:188, punkt 167, ja 17.5.2011, Buczek Automotive vs. komisjon, T-1/08, EKL, EU:T:2011:216, punkt 70; vt selle kohta ka kohtuotsused Hispaania vs. komisjon, punkt 94 eespool, EU:C:1999:210, punkt 46, ja DM Transport, punkt 94 eespool, EU:C:1999:332, punkt 24). Sedalaadi olukordades on erakapitalil põhineva ettevõtja kriteerium asjakohane, sest vähemalt teoreetiliselt võib erakapitalil põhinev ettevõtja tulu saamise eesmärgil käituda samamoodi kui riik (vt selle kohta kohtuotsus EDF vs. komisjon, punkt 51 eespool, EU:T:2009:505, punkt 224).
- 97 Euroopa Kohus on turumajanduse tingimustes tegutseva eraõigusliku investori kriteeriumiga seoses muu hulgas leidnud, et kui liikmesriik tugineb haldusmenetluses sellele kriteeriumile, peab ta kahtluse korral tõendama üheselt ning lähtudes objektiivsetest ja kontrollitavatest tõenditest, et rakendatav meede pärineb temalt kui aktsionäriks (kohtuotsus komisjon vs. EDF, punkt 26 eespool, EU:C:2012:318, punkt 82). Nendest tõenditest peab selgelt nähtuma, et asjaomane liikmesriik otsustas enne majandusliku eelise andmist või samal ajal sellega investeerida tegelikult rakendatud meetme abil riigi kontrollitavasse ettevõtjasse (vt kohtuotsus komisjon vs. EDF, punkt 26 eespool, EU:C:2012:318, punkt 83 ja seal viidatud kohtupraktika). Nõutavad võivad selles osas olla ka tõendid, millest ilmneb, et see otsus põhineb majandushinnangutel, mis on sarnased nendega, mille juhtumi asjaoludel oleks mõistlik eraõiguslik investor, kes on nimetatud liikmesriigiga võimalikult sarnases olukorras, enne nimetatud investeeringu tegemist hankinud, et kindlaks teha sellise investeeringu kasumlikkus tulevikus (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus komisjon vs. EDF, punkt 84). Seevastu kui majandushinnangud koostatakse pärast selle eelise andmist, ei piisa asjaomase liikmesriigi tehtud investeeringu tegeliku kasumlikkuse tagantjärele tuvastamisest või tegelikult kasutatud menetluse valiku hilisemast põhjendamisest selleks, et tõendada, et liikmesriik tegi enne eelise andmist või eelise andmise ajal niisuguse otsuse aktsionärina (vt kohtuotsus komisjon vs. EDF, punkt 26 eespool, EU:C:2012:318, punkt 85 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 98 Viidatud kohtupraktikast nähtub, et kui asjaomane liikmesriik esitab komisjonile nõutavat laadi tõendid, peab viimane andma igakülgse hinnangu, võttes lisaks liikmesriigi esitatud tõenditele arvesse kõik ülejäänud antud juhul asjakohased tõendid, mis võimaldavad tal tuvastada, kas kõnealune meede pärineb liikmesriigilt kui aktsionäriilt või kui riigiasutuselt (vt selle kohta kohtuotsus komisjon vs. EDF, punkt 26 eespool, EU:C:2012:318, punkt 86).
- 99 Vaidlustatud otsuses meenutas komisjon, et ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses väljendas ta kahtlust, kas Slovaki Vabariik on suhetes hagejaga käitunud eraõigusliku võlausaldajana (vaidlustatud otsuse põhjendus 78). Juhtides tähelepanu asjaolule, et võlausaldajate kokkulepe sõlmiti nii eraõiguslike võlausaldajate kui ka maksuametiga samadel tingimustel (vaidlustatud otsuse põhjendus 79), märkis komisjon, et selle ametiasutuse olukord võlausaldajana oli ebatavaliselt kindel. Tema järeldus oli, et just „[s]ellepärast on vaja põhjalikult uurida, kas maksuamet kasutas kõiki talle kättesaadavaid vahendeid oma nõuete eest võimalikult suure hüvitise saamiseks, nagu seda oleks teinud turumajanduse tingimustes tegutsev võlausaldaja“ (vaidlustatud otsuse põhjendus 80).
- 100 Sellega seoses meenutas komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 81 ja 82 muu hulgas eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumiga seotud kohtupraktikat, millele on sisuliselt viidatud ka eespool punktides 93 ja 94, ning selle kriteeriumi kohaldatavust sarnaselt eespool punktides 95 ja 97 meenutatud kohtupraktikale. Seega otsustas komisjon nimetatud kriteeriumi kohaldada pärast seda, kui oli vaidlustatud otsuse põhjendustes 83 ja 84 märkinud järgmist:
- “(83) Lühidalt öeldes väidab Slovaki Vabariik, et tema arvates on meede käsitatav riigiabina. Ta tunnistas, et kokkuleppe sõlmimise ajal riigiabi küsimust lihtsalt ei käsitletud, ning taotles vaidlustatud meetme käsitamist päästmisabina. Sellest tulenevalt näib, et eespool osutatud kohtupraktikas esitatud nõuded ei ole antud juhtumi puhul täidetud ja vaidlustatud meede kujutab endast riigiabi [ELTL] artikli 107 lõike 1 tähenduses.
- (84) [Hageja] oli see, kes väitis, et meede ei hõlma riigiabi, ning esitas eespool kirjeldatud dokumendid, eelkõige kahe audiitori aruanded.“
- 101 Esiteks tuleb märkida, et vaidlustatud otsuse kohaselt pidas komisjon – erinevalt kohtuistungil ja selle institutsiooni kirjalikes märkustes pakutud tõlgendusest – eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi sisuliselt kohaldatavaks. Selline tõlgendus on sobiv, arvestades eelkõige vaidlustatud otsuse põhjendusi 78 ja 80, nagu on välja toodud eespool punktis 99. See on sobiv ka arvestades vaidlustatud otsuse põhjendust 84, milles komisjon viitab asjaolule, et hageja ise tugines sellele kriteeriumile, kuna viimane esitas vastavaid dokumente enne, kui komisjon otsustas seda kriteeriumi asja asjaoludele kohaldada.
- 102 Vaidlustatud otsuse tõlgendamist sellisel viisil ei mõjuta vaidlustatud otsuse põhjendus 83. Nimelt võib selles põhjenduses antud viide „osutatud kohtupraktikas“ oma üldsõnalisuse ja ebatäpsuse tõttu hõlmata nii eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldatavust kui ka selle kriteeriumi kohaldamist käsitlevat kohtupraktikat, nagu on märgitud vaidlustatud otsuse põhjendustes 81 ja 82. Teisisõnu, komisjoni järeldusest, et „[s]ellest tulenevalt näib, et eespool osutatud kohtupraktikas esitatud nõuded ei ole antud juhtumi puhul täidetud ja vaidlustatud meede kujutab endast riigiabi“, võib aru saada mitte üksnes nii, et eraõigusliku võlausaldaja kriteerium ei olnud kohaldatav, nagu väidab antud juhul komisjon, vaid ka nii, et arvestades Slovaki Vabariigi esitatud tõendeid, ei olnud selle kohaldamise tingimused täidetud. Võttes arvesse eespool punktis 101 esitatud kaalutlusi, tuleb erinevalt komisjoni kaitstavast seisukohast lähtuda viimati nimetatud tõlgendusest.
- 103 Ent kuigi on tõsi, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 83 ei saanud komisjon pelgalt asjaolust, et Slovaki Vabariik kvalifitseeris kõnealuse meetme riigiabiks, järeldada, et see meede tõepoolest oli riigiabi, hindas ta siiski eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi sisuliselt ja analüüsis kõiki tingimusi, mille põhjal otsustada, et tegemist on riigiabiga.

- 104 Sellest tuleneb, et käesolev väide järelduse kohta, et kõnealune meede tuleb kvalifitseerida riigiabiks, kuna Slovaki Vabariik oli vastava ettepaneku teinud, on tulemusetu. See järeldus tuleb teha ilma, et oleks üldse vaja analüüsida teisi argumente, mis on kokku võetud eespool punktis 89 ja mille hageja esitas eelkõige vastuseks komisjoni argumentidele. Nende argumentide mõte on nimelt näidata, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 83 on rikutud õigusnormi ning need ei mõjuta selle rikkumise tagajärgede puudumist.
- 105 Lisaks nähtub, et Üldkohus ei saa – nagu teda kutsub sisuliselt üles tegema komisjon nii teise kui ka kolmanda ja neljanda väite analüüsimise raames, mis puudutavad eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamist – tuvastada, et see kriteerium ei ole antud asjas kohaldatav. Kui ta seda teeks, tooks see kaasa komisjoni hinnangu asendamise tema enda omaga.
- 106 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb aga, et ELTL artiklis 263 sätestatud seaduslikkuse kontrolli raames on Üldkohtul pädevus lahendada hagnosisid, mille ese on pädevuse puudumine, olulise menetlusnormi rikkumine, EL toimimise lepingu või selle rakendusnormi rikkumine või võimu kuritarvitamine. ELTL artiklis 264 on ette nähtud, et kui hagi on põhjendatud, tunnistatakse asjassepuutuv õigusakt tühiseks. Üldkohus ei või seega mingil juhul asendada vaidlustatud õigusakti vastu võtnud organi põhjendusi enda omadega (vt kohtuotsus Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 89 ja seal viidatud kohtupraktika, ja kohtuotsus, 28.2.2013, Portugal vs. komisjon, C-246/11 P, EU:C:2013:118, punkt 85 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 107 Teiseks tuleb lisada, et isegi kui vaidlustatud otsuse põhjendust 83 tuleks mõista nii, et komisjon keeldus eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamisest – nagu ta ise hetkel kinnitab – rikuks see põhjendus õigusnormi, millel aga eespool punktides 103 ja 104 ning tagapool punktis 127 toodud põhjustel vaidlustatud otsuse õiguspärasuse seisukohast mingeid tagajärgi ei ole.
- 108 Sellega seoses tuleb sarnaselt eespool punktis 97 viidatud kohtupraktikale märkida, et kui liikmesriik tugineb haldusmenetluses eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile, peab ta kahtluse korral tõendama üheselt ning lähtudes objektiivsetest ja kontrollitavatest tõenditest, et rakendatav meede pärineb temalt kui eraettevõtjalt.
- 109 Samas tuleb märkida, et viidatud kohtupraktikast ei nähtu, et kui asjaomane liikmesriik ei tugine eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile ning leiab, et kõnealune meede kujutab endast riigiabi, võib komisjon üksnes sel põhjusel nimetatud kriteeriumi jätta analüüsimata või käsitada seda kohaldamatuna. Seevastu abisaaja võib tugineda eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile.
- 110 Kohtupraktikast nähtub nimelt, et kui komisjon otsustab algatada ametliku uurimismenetluse, peavad asjaomane liikmesriik ja käsitletava meetme adressaadid esitama oma argumendid, et tõendada, et kõnealune meede ei kujuta endast abi või et see on kokkusobiv ühisturuga, kuna ametliku menetluse eesmärk on täpsemalt teavitada komisjoni juhtumi kõigist asjaoludest (vt kohtuotsused, 28.11.2008, Hotel Cipriani jt vs. komisjon, T-254/00, T-270/00 ja T-277/00, EKL, EU:T:2008:537, punkt 208 ja seal viidatud kohtupraktika, ja 20.9.2011, Regione autonoma della Sardegna jt vs. komisjon, T-394/08, T-408/08, T-453/08 ja T-454/08, EKL, EU:T:2011:493, punkt 246 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 111 Selles kontekstis ei kujuta erainvestori kriteerium erandit, mida kohaldatakse üksnes liikmesriigi taotlusel, kui esinevad kõik ELTL artikli 107 lõikes 1 toodud ühisturuga kokkusobimatu riigiabi mõiste tunnused. Nimelt nähtub punktist 94 eespool, et juhul kui see kriteerium on kohaldatav, kuulub see asjaolude hulka, mida komisjon peab sellise abi olemasolu tuvastamisel arvesse võtma (vt analoogia alusel kohtuotsus komisjon vs. EDF, punkt 26 eespool, EU:C:2012:318, punkt 103).
- 112 Sellest tuleneb, et – lisaks asjaolule, et arvestades eespool punktis 111 viidatud kohtupraktikat ei ole võimalust tugineda eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile mingil juhul antud üksnes asjaomasele liikmesriigile – kohtupraktika tõlgendamine selliselt, et abisaaja võimalus tugineda eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile on välistatud üksnes põhjusel, et asjaomane liikmesriik ei ole ise tuginenud

sellele kriteeriumile ega vaidlustanud kõnealuse meetme kvalifitseerimist riigiabiks, läheks vastuollu eespool punktis 110 meenutatud kohtupraktikaga, mille kohaselt võib abisaaja esitada oma argumendid tõendamaks, et kõnealune meede ei kujuta endast riigiabi.

- 113 Edasi, Euroopa Kohus leidis 24. oktoobri 2013. aasta kohtuotsuse Land Burgenland jt vs. komisjon (C-214/12 P, C-215/12 P ja C-223/12 P, EKL, EU:C:2013:682) punktis 61, et antud asjas ei ole majandusliku eelise andnud ametiasutus, asjaomane liikmesriik ega abisaaja aga haldusmenetluse ega Üldkohtu menetluse käigus esitanud tõendeid, millest nähtuks, et kõnealune meede põhines nimetatud ametiasutuse teostatud majandushinnangutel selle tulususe kohta, millest võib järeldada, et lisaks asjaomasele liikmesriigile võib ka abisaaja tugineda eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile, kui ta suudab tõendada, et kõnealuse meetme üle otsustas see riik eraettevõtjana.
- 114 Lõpuks tuleb märkida, et eespool punktides 97 ja 108 viidatud kohtupraktikat tuleb tõlgendada kohtuotsuse komisjon vs. EDF, punkt 26 eespool, (EU:C:2012:318, punkt 82), aluseks olnud juhtumi asjaolude kontekstis, milleks on turumajanduse tingimustes tegutseva eraõigusliku investori kriteeriumile tugineda liikmesriigi enda poolt. Kuna Euroopa Kohtule ei esitatud küsimust selle kohta, kas abisaaja võib sellele kriteeriumile tugineda siis, kui asjaomase liikmesriigi väitel tuleb kõnealune meede kvalifitseerida riigiabiks, ei saa sellest kohtuotsusest tuletada, et nimetatud kriteeriumile võiks tugineda vaid see liikmesriik.
- 115 Sellegipoolest tuleb märkida, et sarnaselt liikmesriigile, kes tugineb eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile, peab ka abisaaja, kes sellele kriteeriumile tugineb, kahtluse korral tõendama üheselt ning lähtudes objektiivsetest ja kontrollitavatest tõenditest, et rakendatav meede pärineb sellelt liikmesriigilt, kui turumajanduse tingimustes tegutsevalt eraettevõtjalt.
- 116 Antud juhul on selge, et Slovaki Vabariik eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile ei tuginenud, vaid tegi ettepaneku kvalifitseerida kõnealune meede riigiabiks. Samas tugines hageja sellele kriteeriumile ametliku uurimismenetluse käigus ja, nagu nähtub vaidlustatud otsuse põhjendusest 84, esitas selle väite kinnituseks dokumente, mille hulgas on kahe audiitori aruanded.
- 117 Neil asjaoludel, ja arvestades eelkõige eespool punkti 112, ei saa komisjon esiteks tuletada pelgalt asjaolust, et liikmesriik pidas vaidlusalust meedet riigiabiks ega tuginenud eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile, et see kriteerium oli antud juhul kohaldamatu.
- 118 Teiseks, võttes arvesse eespool punktides 95, 97 ja 98 viidatud kohtupraktikat tuleb tõdeda, et kuna hageja tugines sellele kriteeriumile ja esitas sellekohaseid dokumente, siis oli komisjoni kohustus kontrollida, kas need dokumendid vastavad viidatud kohtupraktikas märgitud nõuetele, ja kui see nii oli, siis andma üldise hinnangu, võttes arvesse lisaks esitatud tõendite kõiki muid asjakohaseid tõendeid, mis võimaldavad kindlaks määrata, kas kõnealune meede pärineb sellelt liikmesriigilt kui eraettevõtjalt või kui riigiasutuselt. Ent kuigi on tõsi, et komisjon möönis vaidlustatud otsuse põhjendustes 47 ja 107, et erinevalt hageja väidetust ei ole tõendatud, et aruanne E esitati kohalikule maksuametile enne, kui viimane andis nõusoleku kokkuleppe sõlmimiseks, tuleb siiski märkida, et komisjon ei andnud hinnangut nende dokumentide iseloomulike tunnuste kohta ega üldist hinnangut selleks, et teha kindlaks nimetatud kriteeriumi kohaldamine antud asjas.
- 119 Kõrvalise asjaoluna tuleb igatahes märkida, et kohtuotsus komisjon vs. EDF, punkt 26 eespool, (EU:C:2012:318, punktid 81–85), milles selgitati turumajanduse tingimustes tegutseva eraõigusliku investori kriteeriumi kohaldamise tingimusi ja millel põhineb komisjoni väide, et antud asjas ei ole eraõigusliku võlausaldaja kriteerium kohaldatav, kuulutati 5. juunil 2012, s.o üks kuu enne 5. juulil 2012 toimunud kohtuistungit, mis peeti kohtuotsuse Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32) aluseks olnud asjas. Samuti on selge, et viimati nimetatud kohtuotsuses võttis Euroopa Kohus arvesse teatavaid seisukohti, mis tulenesid kohtuotsusest komisjon vs. EDF, punkt 26 eespool, (EU:C:2012:318).

- 120 Kohtuotsuses Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), ei võtnud Euroopa Kohus tõepoolest otsesest seisukohta eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldatavuse küsimuses, nagu sisuliselt väitis komisjon. Lisaks, apellatsioonimenetluses viimase antud teabe kohaselt seda küsimust ei käsitletud.
- 121 Samas on selge, et kohtuotsuse Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), punktides 68–91 ja 100–104 võttis Euroopa Kohus seisukoha küsimuses, kas Üldkohtu ja komisjoni poolt vastavalt kohtuotsuses Frucona Košice vs. komisjon, punkt 20 eespool, (EU:T:2010:498), ja algses otsuses antud hinnang eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise kohta oli põhjendatud.
- 122 Ent eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldatavus on selle kriteeriumi kohaldamise eeltingimus, nagu nähtub eelkõige Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), punktist 71, milles Euroopa Kohus leidis, et see kriteerium – kui see on kohaldatav – kuulub nende tegurite hulka, mida komisjon peab abi olemasolu tuvastamisel arvesse võtma.
- 123 Järelikult, kuna Euroopa Kohus on eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise tingimusi hinnanud, siis tuleb järeldada, et ta vaikimisi, kuid kindlalt pidas seda kriteeriumi kohaldatavaks.
- 124 Selline järeldus kehtib veelgi enam seetõttu, et samal ajal kui komisjon leidis algses otsuses, et eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise tingimused ei ole täidetud ning et Üldkohus lükkas sisuliselt tagasi osad selle seisukoha aluseks olevad väited ja argumendid, leidis Euroopa Kohus – lahendades vastavalt Euroopa Kohtu põhikirja artikli 61 esimesele lõigule esimese kohtuastme vaidlust pärast kohtuotsuse Frucona Košice vs. komisjon, punkt 20 eespool, (EU:T:2010:498) tühistamist – sisuliselt seda, et selle kriteeriumi hindamisel tehti algses otsuses ilmne hindamisviga või et see ei olnud igal juhul piisavalt põhjendatud (kohtuotsus Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punktid 101–103).
- 125 Teiseks, eespool punktis 123 tehtud järeldus kehtib sõltumata asjaolust, et vastavalt komisjoni antud teabele asjas, milles tehti kohtuotsus Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldatavust ei vaidlustatud. Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb nimelt, et kuigi otsus tuleb teha üksnes poolte nõuete kohta, mis piiritlevad vaidluse eseme, ei pea liidu kohus piirduma üksnes argumentidega, mille pooled on esitanud oma väidete põhjendamiseks, vastasel korral võib ta sattuda olukorda, kus ta on sunnitud oma otsuses tuginema vääradele õiguslikele kaalutlustele (kohtumäärused, 27.9.2004, UER vs. M6 jt, C-470/02 P, EU:C:2004:565, punkt 69; 13.6.2006, Mancini vs. komisjon, C-172/05 P, EKL AT, EU:C:2006:393, punkt 41, ja kohtuotsus, 21.9.2010, Rootsi jt vs. API ja komisjon, C-514/07 P, C-528/07 P ja C-532/07 P, EKL, EU:C:2010:541, punkt 65). Järelikult vältimaks sellise kohtuotsuse põhistamist väärade õiguslike kaalutlustega, millega kohus sisuliselt lükkas ümber osad põhjendused, mis esitati toetamaks järeldust, et eraõigusliku võlausaldaja kriteerium ei olnud täidetud ja mis eeldab selle kriteeriumi kohaldatavust, oleks Euroopa Kohus võinud tuvastada selle kriteeriumi kohaldamatuse ka sellekohase vaidluse puudumisel. Kuna Euroopa Kohus seda ei teinud, siis tuleb asuda seisukohale, et tema kavatsus oli lugeda see kriteerium antud asjas kohaldatavaks.
- 126 Seega kui eraõigusliku võlausaldaja kriteerium tunnistatakse käesolevas asjas vastavalt komisjoni ettepanekule mittekohaldatavaks, rikutaks sellega kohtuotsuse Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), seadusjõudu.
- 127 Sellest tuleneb, et komisjoni argumentidega, mille eesmärk on näidata, et eraõigusliku võlausaldaja kriteerium ei ole kohaldatav, ei saa nõustuda. Järelikult, kuna vaidlustatud otsuse põhjendus 83 sisaldab järeldust, mille kohaselt see kriteerium on antud asjas kohaldamatu, on vaidlustatud otsuses rikutud õigusnormi. Kuna aga komisjon analüüsis seda kriteeriumit sisuliselt, ei anna see rikkumine üksi alust vaidlustatud otsuse tühistamiseks.
- 128 Kõikide eelnevate kaalutluste põhjal tuleb hageja teine väide tulemusetuna tagasi lükata.

Kolmas väide, mille kohaselt järeldus, et pankrotimenetlus on tulusam kui kokkuleppemenetlus, sisaldab faktivigu ja rikub õigusnormi

- 129 Kolmanda väite raames vaidleb hageja vastu komisjoni järeldusele, mille kohaselt oleks eraõiguslik võlausaldaja valinud pankrotimenetluse ja mitte võlausaldajate kokkuleppe. See väide on jaotatud kuute argumentide rühma, millest esimene kritiseerib üldiselt komisjoni lähenemisviisi, teine käsitleb pankrotimenetluses hageja vara müügist saadud tulu hindamist komisjoni poolt, kolmas kuni viies käsitlevad pankrotimenetluse kestust ja kuues vaidlustatud otsuse põhjenduses 92 tehtud viga.

Kohtupraktikat puudutavad sissejuhatavad märkused

- 130 Enne kui analüüsida seda, kas pankrotimenetluse ja võlausaldajate kokkuleppe võrdlev hindamine komisjoni poolt oli hageja argumente arvestades põhjendatud, tuleb sissejuhatuseks meenutada asjakohast kohtupraktikat, mis käsitleb eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamist, selle kriteeriumi kohaldamise tingimuste täitmise tõendamise koormise jagunemist ja nimetatud kriteeriumi hindamise kohtulikku kontrolli.
- 131 Esiteks, nagu nähtub eespool käesoleva kohtuotsuse punktides 92–94, hõlmab abi mõiste erinevas vormis sekkumisi, mis leevendavad äriühingu eelarvet tavaliselt koormavaid kohustusi. Samas ei ole täidetud tingimused, millele peab meede vastama, et kuuluda abi mõiste alla, kui ettevõtja, kes sai abi, võiks saada sama eelise tavapärastele turutingimustele vastavatel asjaoludel; selline hinnang antakse üldjuhul eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise teel, kui avalik-õiguslik võlausaldaja võimaldab maksesoodustust seoses võlaga, mis ettevõtjal tema suhtes on.
- 132 Sellised maksesoodustused kujutavad endast riigiabi ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, kui abi saanud ettevõtja ei oleks vaidlusaluse majandusliku eelise tähtsust arvestades sellist soodustust kindlasti saanud eraõiguslikult võlausaldajalt, kes on avalik-õigusliku võlausaldajaga võimalikult sarnases olukorras ning nõuab võla tasumist majanduslikes raskustes olevalt võlgnikult (vt kohtuotsused Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 72 ja seal viidatud kohtupraktika, ja komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 133 Järelikult peab komisjon andma üldhinnangu, võttes arvesse kõiki asja olulisi tegureid, mille alusel on võimalik kindlaks teha, kas abi saanud ettevõtja ei oleks sellist soodustust kindlasti saanud eraõiguslikult võlausaldajalt (kohtuotsused Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 73, ja komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 47; vt ka analoogia alusel kohtuotsus komisjon vs. EDF, punkt 26 eespool, EU:C:2012:318, punkt 86).
- 134 Selles osas omab tähtsust igasugune informatsioon, mis võib mõjutada olulisel määral otsuse tegemisel tavaliselt ettevaatlikku ja hoolsat eraõiguslikku võlausaldajat, kes on avalik-õigusliku võlausaldajaga võimalikult sarnases olukorras ning nõuab võla tasumist makseraskustes olevalt võlgnikult (kohtuotsused Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 78, et komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 54).
- 135 Lisaks tuleneb kohtupraktikast, et kui sarnaselt käesolevale kohtuasjale tuleb tavaliselt ettevaatlikul ja hoolikal eraõiguslikul võlausaldajal, kes on võimalikult sarnases olukorras Slovakkia ametiasutustega, valida võlgnetavate summade tagasisaamiseks erinevate menetluste vahel, tuleb tal võimalikult soodsas valiku tegemiseks hinnata nende menetluste poolt- ja vastuargumente (vt selle kohta kohtuotsused Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punktid 79 ja 80, ja komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 56).

- 136 Eraõiguslik võlausaldaja valikut mõjutab hulk asjaolusid, nt kas tema nõue on tagatud hüpoteegiga, kas see on esimese järgu või n-ö tavaline nõue, millist liiki ja millise ulatusega on tema kasuks seatud võimalikud tagatised, milliseks hindab ta võimalusi ettevõtja olukorra paranemiseks, samuti summa, mille ta saaks äriühingu likvideerimisel (kohtuotsused HANSA vs. komisjon, punkt 96 eespool, EU:T:2002:188, punkt 168, ja Buczek Automotive vs. komisjon, punkt 96 eespool, EU:T:2011:216, punkt 84; vt selle kohta ka kohtuotsus Rousse Industry vs. komisjon, punkt 85 eespool, EU:C:2014:175, punkt 61), nagu ka võimalus, et tema kahju veelgi suureneb (vt selle kohta kohtuotsus, 12.9.2007, Olympiaki Aeroporia Ypiresies vs. komisjon, T-68/03, EKL, EU:T:2007:253, punkt 283). Eraõiguslikku võlausaldajat võib otsuse tegemisel olulisel määral mõjutada nende menetluste kestus, millega lükati edasi võlgnetava summa tagasisaamine ning see võib mõjutada pikalt kestvate menetluste korral selle summa väärtust (kohtuotsus Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 81).
- 137 Sellest tuleneb, et komisjonil tuli – võttes arvesse nimetatud tegureid – antud asjas välja selgitada, kas tavaliselt ettevaatlik ja hoolikas eraõiguslik võlausaldaja, kes on võimalikult sarnases olukorras Slovakkia ametiasutustega, ei oleks ilmselgelt nõustunud kokkuleppe ettepanekuga talle võlgnetavate summade tagasisaamiseks (vt selle kohta kohtuotsus Buczek Automotive vs. komisjon, punkt 96 eespool, EU:T:2011:216, punkt 85). Sellega seoses tuli tal võimalikult soodsa valiku tegemiseks hinnata iga menetluse poolt- ja vastuargumente eraõigusliku võlausaldaja huvidest lähtudes (vt selle kohta kohtuotsus komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 57).
- 138 Teiseks, mis puudutab tõendamiskoormist selles osas, kas eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise tingimused olid täidetud, tuleb esiteks meelde tuletada kohtupraktikat, millest nähtub, et kui komisjon annab eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kontekstis eespool punktis 133 märgitud igakülgse hinnangu, võtab ta lisaks liikmesriigi esitatud tõenditele arvesse kõiki ülejäänud antud juhul asjakohaseid tõendeid (vt selle kohta analoogia alusel eespool punktis 98 viidatud kohtupraktika). Kui näib, et erainvestori kriteerium võib kuuluda kohaldamisele, tuleb komisjonil paluda asjaomasel liikmesriigil esitada talle kogu asjakohane teave, mis võimaldab tal kontrollida, kas selle kriteeriumi kohaldamise tingimused on täidetud (kohtuotsus komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 33).
- 139 Sellest tuleneb, et eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise tingimuste täitmise tõendamise koormis lasub komisjonil (vt selle kohta kohtuotsus komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 34). See kohustus on tal seda enam juhul, kui vaidlustatud otsus põhineb mitte nende tõendite esitamata jätmisel, mida komisjon nõuab asjaomaselt liikmesriigilt, vaid tuvastusel, et eraõiguslik võlausaldaja ei oleks tegutsenud samamoodi nagu asjaomase liikmesriigi ametiasutused; see tuvastus eeldab, et komisjonil oli oma otsuse tegemiseks kogu asjassepuutuv teave (vt selle kohta kohtuotsus komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 35).
- 140 Teiseks tuleb meenutada, et komisjoni viidatud kohtupraktika kohaselt ei saa komisjonile ette heita, et ta ei võtnud arvesse võimalikke faktilisi või õiguslikke asjaolusid, mis oleks võidud talle esitada haldusmenetluse käigus, aga ei esitatud, sest komisjon ei ole kohustatud uurima omal algatusel ja oletustele tuginedes, millist teavet oleks võidud talle esitada (kohtuotsus, 14.1.2004, Fleuren Compost vs. komisjon, T-109/01, EKL, EU:T:2004:4, punkt 49; vt selle kohta samuti kohtuotsus komisjon vs. Sytraval ja Brink's France, punkt 85 eespool, EU:C:1998:154, punkt 60).
- 141 Komisjon on riigiabi puudutavate asutamislepingu põhireeglite hea halduse huvides aga kohustatud viima vaatlusaluste meetmete uurimise läbi hoolikalt ja erapooletult, et tal oleks lõpliku otsuse tegemisel selleks võimalikult täielikud ja usaldusväärsed tõendid (kohtuotsus, 2.9.2010, komisjon vs. Scott, C-290/07 P, EKL, EU:C:2010:480, punkt 90; vt selle kohta samuti kohtuotsus komisjon vs. Sytraval ja Brink's France, punkt 85 eespool, EU:C:1998:154, punkt 62).

- 142 Lisaks tuleb liidu kohtul riigiabi küsimuses tehtud otsuse õiguspärasust hinnata seda informatsiooni arvesse võttes, mis oli komisjoni käsutuses otsuse tegemise hetkel (vt kohtuotsus komisjon vs. Scott, punkt 141 eespool, EU:C:2010:480, punkt 91 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 143 Sellega seoses nähtub kohtupraktikast, et komisjon võib jätta tähelepanuta selle informatsiooni, mida talle ei esitatud haldusmenetluse käigus, kui tal on põhjendatud alus arvata, et tema valduses on usaldusväärsemat teavet või kui eespool nimetatud teave ei ole asjakohane (vt selle kohta kohtuotsus komisjon vs. Scott, punkt 141 eespool, EU:C:2010:480, punktid 95–98).
- 144 Kolmandaks tuleb märkida, et komisjonipoolne uurimine selle väljaselgitamiseks, kas konkreetseid meetmeid võib lugeda riigiabiks põhjusel, et ametiasutused ei ole tegutsenud nagu eraõiguslik võlausaldaja, nõuab keerulise majandusliku hinnangu andmist (kohtuotsused, 22.11.2007, Hispaania vs. Lenzing, C-525/04 P, EKL, EU:C:2007:698, punkt 59; Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 74, ja komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 48).
- 145 Sellega seoses tasub meenutada, et liidu kohus ei saa komisjoni antud keeruliste majanduslike hinnangute kontrollimise raames riigiabi valdkonnas asendada komisjoni majanduslikku hinnangut enda omaga (kohtuotsused Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 75, ja komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 49; vt selle kohta samuti kohtuotsus komisjon vs. Scott, punkt 141 eespool, EU:C:2010:480, punktid 64 ja 66 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 146 Kuna komisjoni poolt turumajanduse tingimustes tegutseva eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamine eeldab keerulist majanduslikku hinnangut, piirdub väljakujunenud kohtupraktika kohaselt selle üle teostatav kontroll menetlus- ja põhjendamisreeglite järgimise, esitatud faktiliste asjaolude sisulise õigsuse, nende faktide hindamisel ilmse hindamisvea puudumise ning võimu kuritarvitamise puudumise kontrolliga (vt selle kohta kohtuotsus Hispaania vs. Lenzing, punkt 144 eespool, EU:C:2007:698, punktid 59–61).
- 147 Liidu kohus ei pea tegema kindlaks mitte üksnes seda, kas esitatud tõendid vastavad tegelikkusele, on usaldatavad ja sidusad, vaid kontrollima ka seda, kas need tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta, ning kas kõnealused tõendid võivad toetada järeldusi, mis nende pinnalt on tehtud (vt kohtuotsused komisjon vs. Scott, punkt 141 eespool, EU:C:2010:480, punkt 65 ja seal viidatud kohtupraktika, ja Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 76 ja seal viidatud kohtupraktika; ning komisjon vs. Buczek Automotive, punkt 73 eespool, EU:C:2013:186, punkt 50).
- 148 Just eespool viidatud põhimõtteid arvestades tuleb kõigepealt analüüsida vaidlustatud otsuse põhjendatust hageja esitatud argumentide pinnalt.
- 149 Selles osas tuleb märkida, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 119 järeldas komisjon, et eraõiguslik võlausaldaja ei oleks kokkuleppemenetlusega nõustunud. See järeldus põhineb sellise summa hindamisel, mille maksuhaldur oleks võinud tõenäoliselt saada pankrotimenetluses, ja selle menetluse kestuse hindamisel, võrreldes kokkuleppemenetluses pakutud summaga.
- 150 Seega leidis komisjon sisuliselt seda, et summa, mille maksuhaldur oleks tõenäoliselt võinud saada pankrotimenetluses, oleks olnud märgatavalt suurem sellest, mille ta sai võlausaldajate kokkuleppe alusel. Nimelt pärast aruandes E antud hinnangute korrigeerimist, pankrotimenetluses hageja vara müügist saadava tõenäolise tulu hindamist ning viimati nimetatud summast pankrotimenetluse kulude mahaarvamist, leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 104 ja 105, et pankrotimenetluses oleks nimetatud ametiasutus saanud 356,7 miljonit Slovakkia krooni, s.o 132,4 miljonit Slovakkia krooni rohkem kui võlausaldajate kokkuleppe alusel (224,3 miljonit Slovakkia krooni). Komisjon lisas

vaidlustatud otsuse põhjenduses 106, et „isegi juhul“ kui kasutada aruandes E rakendatud hindamismeetodit, oleks see ametiasutus pidanud saama pankrotimenetluses 225,5 miljonit krooni, mis on ikka suurem summast, mis saadi võlausaldajate kokkuleppe alusel.

- 151 Teiseks, mis puudutab pankrotimenetluse kestust, siis esiteks leidis komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 109–112, et selle kestus ei oleks mingil olulisel moel mõjutanud eraõigusliku võlausaldaja otsust, võttes sisuliselt arvesse seda, et kohaliku maksuameti kui tagatud nõuetega võlausaldaja nõuded oleks saanud rahuldada igal ajal, eelkõige müües tagatiseks antud põhivara vähemalt 194 miljoni Slovakkia krooni eest. Seejärel hindas komisjon siiski vaidlustatud otsuse põhjendustes 113–118 esiteks ka pankrotimenetluse tõenäolist kestust, leides, et see oleks ilmselt lühem kui on sellise menetluse kestus keskmiselt, ning teiseks, selle mõju summale, mida võlausaldaja võis saada sellise menetluse lõppemisel (356,7 miljonit Slovakkia krooni pärast menetluskulude mahaarvamist); viimasega seoses olgu täpsustuseks öeldud, et tulenevalt müügist saadava tõenäolise tulu suurusest ei oleks eraõigusliku võlausaldaja otsuse puhul komisjoni sõnul mingit erilist rolli mänginud ka nelja või viie aastane kestus.
- 152 Ilma et see mõjutaks komisjoni hinnangute põhjendatust, tähendab see sisuliselt, et viimane analüüsis – nagu nõuab eespool punktides 133–137 viidatud kohtupraktika – pankrotimenetluse ja kokkuleppemenetluse poolt- ja vastuargumente, võttes eelkõige arvesse esimesena nimetatud menetluse raames hageja vara müügist saadavat tõenäolist tulu ja selle menetluse tõenäolise kestuse mõju, samuti kohaliku maksuameti seisundit tagatud nõuetega võlausaldajana.
- 153 Hageja märgib samas, et antud analüüs on väär ja seda ei toeta piisavad tõendid. Esmalt kritiseerib ta komisjoni üldist lähenemisviisi ja vaidleb vastu vaidlustatud otsuse põhjendusele 92 (esimene ja kuues argumentide rühm). Seejärel seab ta kahtluse alla komisjoni hinnangu pankrotimenetluse käigus hageja vara müügist saadava tõenäolise tulu osas (teine argument). Lõpuks vaidleb ta vastu sellise menetluse tõenäolisele kestusele ja selle mõjule eraõigusliku võlausaldaja valikule (kolmas kuni viies argumentide rühm).
- 154 Kõigepealt tuleb analüüsida pankrotimenetluse käigus hageja vara müügist saadavale tõenäolisele tulule antud hinnangu põhjendatust ja teiseks selle hinnangu põhjendatust, mis anti sellise menetluse tõenäolisele kestusele ja selle mõjule eraõigusliku võlausaldaja valikule.

Pankrotimenetluse käigus hageja vara müügist saadava tulu hindamise põhjendus (teine argumentide rühm)

- 155 Hageja ei ole nõus hinnanguga, mille kohaselt oleks pankrotimenetluse käigus hageja vara müügist saadav tulu ulatunud 435 miljoni Slovakkia kroonini. Märkides, et komisjon oleks pidanud seda küsimust hindama eraõigusliku võlausaldaja seisukohalt ning et tal puudus vajaminev kogemus ja teadmised, väidab hageja sisuliselt seda, et komisjon piirdus üksnes hinnangute andmisega, ilma et ta uuriks müügitulu tõenäosust ja kasutaks ekspertiise või muid tõendeid, mis tema hinnangut toetaksid ning et ta ei oleks tohtinud asendada E aruande likvideerimistegureid teiste teguritega, välja arvatud juhul, kui ta oleks saanud pädevalt ekspertdilt asjaspepuutuvaid tõendeid.
- 156 Hageja vaidleb eelkõige vastu hinnangule, mille komisjon andis pankrotimenetluse raames põhivara müügist, varude müügist kui ka lühiajaliste nõuete võõrandamisest saadud tulule.
- 157 Esiteks leiab hageja, et hinnates põhivara minimaalse võimaliku müügitulu suurusel 194 miljonit Slovakkia krooni, olgugi et E aruandes kohaldati 45-protsendilist likvideerimistegurit, rakendas komisjon väljamõeldud, meelevaldset, ebamõistlikku ja tõendamata tegurit, ning täpsustab, et nimetatud summa ei vasta pankrotimenetluse käigus saadava müügitulu hinnangule ning et Slovakkia

ametiasutuste pakutud 397 miljonit Slovakkia krooni põhines tema raamatupidamise andmetel. Lisaks ei anna tootmisvara rentimine O.H.-le mingit alust teha järeldust pankroti korral nende vara müügist saadava võimaliku tulu kohta ja komisjon ei ole arvesse võtnud L-i käimasolevat pankrotimenetlust.

- 158 Teiseks, mis puudutab varude müüki, siis esiteks leiab hageja, et eraõiguslik võlausaldaja oleks pidanud võtma arvesse seda, millist mõju avaldab piiritusemüügi litsentsi kehtetuks tunnistamine 9. juuli 2004. aasta seisuga tema varudest suurema osa moodustavate pooltoodete müügile. Teiseks väidab ta, et komisjon eeldab väärtalt ja kummutamata vaidlustatud otsuse põhjenduses 108 esitatud tõendeid, et pankrotimenetluse raames toimuva müügi tingimused on samad, millistel võib toimuda varude müük kokkuleppemenetluse raames.
- 159 Kolmandaks, mis puudutab lühiajaliste nõuete müügist saadud tulu, siis leiab hageja, et komisjon keeldus alusetult tegema teist korrektsiooni, mis tehti E aruandes, esitamata sellest korrigeerimisest keeldumise kohta põhjendusi või sellele vasturääkivaid tõendeid. Ent üks eraõiguslik võlausaldaja oleks selle korrigeerimise teinud, et selgitada välja allesjäänud nõuete tõenäoline väärtus.
- 160 Komisjon vaidleb vastu kõikide hageja esitatud argumentide põhjendatusele. Ta väidab esiteks sisuliselt seda, et ta võttis arvesse ja analüüsis üksikasjalikult olemasolevaid asjakohaseid asjaolusid, täpsustades, et tal ei olnud kohustust käsitada kõiki ekspertaruandeid asjakohastena või nõuda ekspertiisi. Teiseks väidab komisjon, et ta jõudis järeldusele, et aruandes E toodud tõendusmaterjal ei olnud usaldusväärne ning et ta korrigeeris selles aruanded toodud likvideerimistegureid lähtudes teabest ja tõendusmaterjalist, mis oli kohaliku maksuameti käsutuses asjaolude esinemise ajal. Komisjon lisis kostja vasturepliigis, et temal ei ole kohustust astuda samme, mida oleks astunud eraõiguslik võlausaldaja, vaid kontrollida, kas riigiasutus tegutses sellise võlausaldajana.
- 161 Konkreetselt leiab komisjon esiteks põhivara kohta, et aruandes E kasutatud likvideerimisteguri selgituse puudumisel oli sobilik võtta arvesse kõiki teisi selle vara väärtusega seotud teadaolevaid asjaolusid, mida eraõiguslik võlausaldaja oleks analüüsinud. Kuna hageja kohustus on tõendada, et tema väide eraõigusliku võlausaldaja loogika osas on põhjendatud, siis ei ole komisjon kohustatud välja töötama õiget likvideerimistegurit, vaid hindama kõiki olemasolevaid tõendeid kogumis, et määrata kindlaks, kas hageja väide on usaldusväärset viisil põhjendatud. Lisaks, mis puudutab viidet O.H.-le, siis märgib komisjon, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 96 lükkas ta üksnes tagasi argumendi, mille kohaselt ei olnud võimalik leida ühtki ostjat. Pealegi illustreerib nimetatud viide hageja kalduvust keskendada oma tähelepanu teatavatele detailidele ja jätta tähelepanuta tuvastus, mille kohaselt – isegi kui võtta arvesse aruande E likvideerimistegureid – oleks esiteks vara müügitulu olnud suurem summast, mida pakuti kokkuleppe alusel, ja teiseks avalduks komisjoni korrigeeritud hinnanguid arvestades otseselt kokkuleppe ebasoodne laad.
- 162 Teiseks, mis puudutab hageja varusid, siis esmalt märgib komisjon, et vaidlustatud otsus ei arvesta aruande E likvideerimisteguriga ega esita selle kohta ühtki selgitust, ning tugineb varude müügitulu mõistlikul hindamisel muudele olemasolevatele andmetele, nagu hageja märkusele selle kohta, et ta võis saada varude müügist 110 miljonit Slovakkia krooni, ning nende varude suuruse konkreetsele muutumisele. Neil asjaoludel võlausaldajate kokkuleppe rahastamise eesmärgil läbi viidud varude müüki võib võrrelda pankrotimenetluse raames tehtava müügi asjaoludega, võttes arvesse, et hagejalt oli müümise hetkeks litsents juba ära võetud. Teiseks, vaidlustatud otsuse põhjenduse 108 ainus eesmärk oli lükata tagasi tõenditena esitatud aruanded.
- 163 Kolmandaks, lühiajaliste võlanõuete osas leiab komisjon, et kui nende bilansilist väärtust on vaja korrigeerida tegeliku väärtuse kajastamiseks ja ebatõenäoliselt laekuvate või madala kvaliteediga nõuete arvesse võtmiseks, ei ole millegagi põhjendatud madalam väärtus, kui see, mida hageja ise prognoosis oma võlgnikelt tagasi saada. Lisaks, hageja ei esita endiselt ühtki põhjendust teise korrektsiooni kohta - olgu täpsustatud, et komisjoni sõnul ei mõjuta asjaolu, et ettevõtja on pankrotis, tema võlgnikelt võlgade sisse nõudmist.

- 164 Selleks, et analüüsida, kas komisjoni hinnang pankrotimenetluses hageja vara müügist saadava tulu osas on põhjendatud, tuleb meenutada, et see hinnang põhineb nii aruandes E kui ka vaidlustatud otsuses „likvideerimisteguritel”, mida kohaldati hageja erinevate vara liikide suhtes.
- 165 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 94 on märgitud, et sellised tegurid väljendavad pankrotimenetluse raames võõrandatud vara väärtuse ja selle vara bilansilise väärtuse suhtarvu protsentides. Nende abil arvutatakse pankrotimenetluses müüdava vara jääkväärtus, võttes arvesse müügi laadi, kusjuures tuleb täpsustada, et eeldatakse, et pankrotimenetluse raames võõrandatud vara väärtus on tavaliselt väiksem nende bilansilisest väärtusest, sõltuvalt vara liigist. Käesolevas asjas ei ole vaidlustatud likvideerimistegureid ega nende määratlust.
- 166 Aruandes E pakutud hinnang ja komisjoni antud hinnang lähevad siiski kahes aspektis lahku. Komisjon nimelt leiab, et see aruanne ei ole usaldusväärne alus kavandatud kokkuleppe ja pankrotimenetluse võrdlemiseks (vaidlustatud otsuse põhjendus 89).
- 167 Esiteks, kui aruanne E lähtub hageja vara olukorrast 31. märtsi 2004. aasta seisuga, siis komisjon võttis aluseks vara olukorra 17. juuni 2004. aasta seisuga (vaidlustatud otsuse põhjendused 90 ja 103), millele hagejal vastuväiteid ei ole. Viimati nimetatud kuupäeval – nagu nähtub ka vaidlustatud otsuse tabelist 5 – oli hageja vara bilansiline väärtus välja toodud järgmiselt:
- põhivara (maa, hooned, masinad, immateriaalne vara, finantsvara: 200 miljonit Slovakkia krooni;
 - varud: 84 miljonit Slovakkia krooni;
 - raha: 161 miljonit Slovakkia krooni;
 - lühiajalised nõuded: 63 miljonit Slovakkia krooni.
- 168 Teiseks märgib komisjon, et talle ei ole vastuvõetav aruande E metoodika, mida kasutati selleks, et hinnata pankrotimenetluses hageja vara müügitulu (vaidlustatud otsuse põhjendus 93). Ta märkis muu hulgas, et aruanne ei sisalda seda, kuidas likvideerimistegurid kindlaks määrati (vaidlustatud otsuse põhjendus 94) ning et põhivara 45% likvideerimistegur, varude likvideerimistegur (20%) ja lühiajaliste nõuete likvideerimistegur (20%, mida kohaldati 59%-le nende nõuete bilansilisest väärtusest), olid liiga väikesed (vaidlustatud otsus põhjendused 95, 98 ja 101).
- 169 Neil asjaoludel määras komisjon ise kindlaks asjakohased likvideerimistegurid selleks, et hinnata pankrotimenetluses hageja vara müügist saadavat tõenäolist tulu.
- 170 Hageja sellise hindamismeetodiga ei nõustu. Enne kui hinnata komisjoni hinnangute sisu tuleb selle põhjendatuse uurimiseks täpsustada – arvestades poolte argumente – millist kaalu omistas komisjon oma hinnangus ekspertiisidele.
- 171 Kõigepealt, mis puudutab ekspertiise, siis tuleb esiteks märkida, et erinevalt hageja argumentidest oli komisjonil lubatud mitte lähtuda aruandes E kasutatud likvideerimisteguritest.
- 172 Nimelt tuleneb kohtupraktikast, et ehkki komisjon võib tellida arvamuse välisekspertidelt, ilma et ta selleks kohustatud oleks, ei vabasta see teda nende töö hindamisest (kohtuotsused, 16.9.2004, Valmont vs. komisjon, T-274/01, EKL, EU:T:2004:266, punkt 72, 13.9.2010, Kreeka jt vs. komisjon, T-415/05, T-416/05 ja T-423/05, EKL, EU:T:2010:386, punkt 251). Ekspertiisi aruannet saab nii komisjon kui ka kohus kasutada tõendina ainult siis, kui selle sisu on objektiivne. Lisaks, pelgalt ühe põhjendamata väite sisaldumine selles dokumendis ei luba järeldada, et tegemist on riigiabiga (kohtuotsus Valmont vs. komisjon, viidatud eespool, EU:T:2004:266, punkt 71).

- 173 Antud asjas tuleb tõdeda, et aruanne E ei sisalda – nagu ka komisjon vaidlustatud otsuses märkis (vt punkt 168 eespool) – ühtki selgitust nende likvideerimistegurite kohta, mida kasutati, et määrata kindlaks pankrotimenetluses hageja vara müügist saadav suurim võimalik tulu. Sellest tulenevalt ja arvestades eespool punktis 172 viidatud kohtupraktikat, ei olnud nimetatud aruandes kasutatud likvideerimistegureid võimalik pidada tõenditena kasutatavateks.
- 174 Kuivõrd hageja väidab sellega seoses, et aruandes E antud hinnangud põhinesid kogemusel ja otsustustel, siis tuleb lisada, et arvestades eespool punktis 172 viidatud kohtupraktikat ei ole selline väide piisav põhjendamaks ekspertaruande tõenduslikku väärtust ja kohustamaks komisjoni aruandes sisalduvaid hinnanguid arvesse võtma.
- 175 Järelikult oli komisjonil õigus aruandes E kasutatud metodoloogiaga mitte nõustuda. Samas tuleb märkida, et komisjon võttis selles aruandes sisalduvaid hinnanguid arvesse teise võimalusena ning miinimumhinnangu andmiseks.
- 176 Sellest tuleneb, et kõik hageja argumendid, mis viimane tuletab aruandes E kasutatud likvideerimisteguritest, heites komisjonile ette, et viimane ei ole neid kasutanud või väites, et eraõiguslik võlausaldaja oleks neid arvesse võtnud, tuleb põhjendamatus tõttu tagasi lükata.
- 177 Teiseks, kuna hageja heidab komisjonile ette, et viimane ei taotlenud uut ekspertiisi, siis tuleb märkida, et kohtupraktikast tulenevalt ei ole komisjonile tehtud etteheide, et viimane ei kasutanud vaidlustatud otsuse tegemisel väliseid eksperte, sellisena vastuvõetav, kuna ükski asutamislepingu või liidu õiguse säte talle sellist kohustust ette ei näe (vt selle kohta kohtuotsused, 25.6.1998, *British Airways jt vs. komisjon*, T-371/94 ja T-394/94, EKL, EU:T:1998:140, punkt 72, ja 16.3.2000, *Astilleros Zamacona vs. komisjon*, T-72/98, EKL, EU:T:2000:79, punkt 55).
- 178 Selles osas, milles hageja viitab antud küsimuses 21. novembri 1991. aasta kohtuotsuse *Technische Universität München (C-269/90, EKL, EU:C:1991:438)*, punktidele 13, 14 ja 20–28, millest ta tuletab, et isegi kui komisjon hindab omal äranägemisel asjaolusid ja tõendeid, tuleb tal kasutada asjassepuutuvat ekspertiisi, piisab kui märkida, et erinevalt käesolevas asjas kohaldatavatest õigusnormidest nägid hageja viidatud kohtuotsuse aluseks olnud asjas kohaldatud õigusnormid ette, et komisjon konsulteeriks vajaduse korral ekspertide rühmaga. Seega arvestades eespool punktis 177 viidatud kohtupraktikat, ei saa nimetatud kohtuotsusel olla käesolevale asjale mingit mõju.
- 179 Järgmise sammuna tuleb aga hinnata komisjoni hinnangute põhjendatust. Eriti tuleb siinkohal meenutada, et kuigi komisjon ei ole üldjuhul kohustatud – nagu nähtub sisuliselt eespool punktist 177 – kasutama vaidlustatud otsuse tegemisel väliseid eksperte, tuleb tal siiski määrata kindlaks, kas eraõiguslik võlausaldaja ei oleks kokkuleppega ilmselgelt nõustunud ning temal on kohustus tõendada, et antud asjas ei olnud eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise tingimused täidetud (vt punktid 132, 133, 137 ja 139 eespool).
- 180 Seega tasub meenutada vaidlustatud otsuses komisjoni esitatud põhiargumente, enne kui asuda hindama, arvestades eespool punktides 145–147 viidatud kohtupraktikat, kas nendes hinnangutes esines ilmseid hindamisvigu, nagu väidab sisuliselt hageja, kas toimikus sisalduvad tõendid kinnitavad neid hinnanguid õiguslikult piisavalt ja kas komisjon võttis arvesse kõiki asjakohaseid andmeid.
- 181 Vaidlustatud otsuses hindas komisjon hageja vara müügist saadavaks tõenäoliseks tuluks 435 miljonit Slovakkia krooni, millest 194 miljonit moodustas põhivara väärtus, 43 miljonit varud, 37 miljonit lühiajalised nõuded ja 161 miljonit raha (vaidlustatud otsuse tabel 5). Komisjon kohaldas seega likvideerimistegureid, mis vastavalt igale vara liigile oli 97%, 52%, 59% ja 100%; käesolevas kohtuasjas on vaidlustatud kolme esimese teguri kindlaksmääramine.

- 182 Täpsemalt, komisjon hindas esiteks pankrotimenetluses hageja vara müügist saadava suurima võimaliku tulu suuruseks 194 miljonit Slovakkia krooni. See summa vastab kohaliku maksuameti kasuks panditud vara väärtusele, vastavalt 2003. ja 2004. aastal sõltumatute ekspertide hinnangute põhjal antud hageja seisukohale. Komisjoni sõnul peaksid eksperthinnad tavaliselt kajastama vara üldist väärtust, väljendades ligikaudselt seda, millise hinnaga võib neid varasid sellel konkreetset ajal müüa. Ekspertväärtus arvutati selleks, et määrata kindlaks selle vara kui tagatise väärtus (vaidlustatud otsuse põhjendus 95). Tegemist oli miinimumhinnaga, kuna Slovakkia ametiasutuste hinnangu kohaselt oli panditud vara väärtus 397 miljonit Slovakkia krooni, mida on mainitud ka vaidlustatud otsus tabeli 5 esimeses joonealuses märkuses. Lisaks vastas komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 96 hageja väitele, mille kohaselt on ostjat raske leida, leides, et temale näib, et konkurent oli sellest tootmisvarast otseselt huvitatud.
- 183 Teiseks, hageja varude osas lähtus komisjon 52% likvideerimistegurist sisuliselt põhjusel, et hageja oleks 2004. aastal võinud varude müügist saada 110 miljonit Slovakkia krooni, see tegur vastab asjassepuutuval perioodil antud summa suurusele varude bilansilise väärtuse osas. Komisjon lisas, et hageja tegevuse laadi põhjal võis järeldada, et varud koosnesid lõpptoodetest või pooltoodetest, mida oleks saanud kergelt müüa (vaidlustatud otsuse põhjendused 98 ja 99).
- 184 Kolmandaks, hageja lühiajaliste nõuete osas lähtus komisjon 59% likvideerimistegurist. See vastab aruande E korrigeerimisele, mida kohaldati nende nõuete bilansilisele väärtusele, et võtta arvesse ebatõenäoliselt laekuvaid või madala kvaliteediga nõudeid ja seega laekuvate nõuete tegelikku väärtust. Seevastu märkides, et Slovakkia ametiasutuste antud info kohaselt vastas selliselt kindlaks määratud väärtus sissenõutavatele nõuetele, ei kohaldanud komisjon teist tegurit, erinevalt aruandest E, milles tehti veel teine korrigeerimine likvideerimisteguriga 20% (vaidlustatud otsuse põhjendused 100–102).
- 185 Vaidlustatud otsusest nähtub, et komisjon määras likvideerimistegurid kindlaks haldusmenetluse toimiku andmetest tuletatud järelduste põhjal. Olgugi et need järeldused põhinevad andmetel, mille hageja ise on esitanud ja mida ta ei vaidlusta, ei ole komisjon sellegipoolest teinud ühtki metodoloogilist või majandusanalüüsi ega taotlenud haldusmenetluses täiendavat teavet, mis aitaks kontrollida ja põhistada nende andmete pinnalt tehtud järeldusi.
- 186 Seega tuleb antud juhul märkida, et haldusmenetluse toimikus olevate tõenditega ei saa õiguslikult piisavalt ja ühemõtteliselt põhistada komisjoni järeldusi hindamiseks pankrotimenetluse korral hageja vara müügist saadava tõenäolise tulu suuruseks 435 miljonit Slovakkia krooni.
- 187 Esiteks tuleb seoses põhivara müügist saadava tõenäolise tulu hindamisega märkida, et hageja viitas oma märkustes ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse kohta, et panditud vara väärtus oli 194 miljonit Slovakkia krooni. Ta täpsustas selle kohta, et tuletas antud väärtuse sõltumatust hindamisaruannetest, mis koostati aastatel 2003 ja 2004 ning et seda oli võimalik kontrollida ajavahemikus 2000 kuni 2003 kohaliku maksuameti võetud maksude tasumise edasilükkamise otsustes. Ta lisas täiendavalt, et see summa ei vastanud automaatselt pankrotimenetluses panditud vara võõrandamisest saadud tulu tõenäolisele väärtusele ning et erinevate sõltumatute aruannete kohaselt jäi maksimaalne tõenäoline tulu vahemikku 20%–50% sellest väärtusest.
- 188 Vastuseks menetlust korraldavale meetmele, millega Üldkohus palus hagejal esitada eespool punktis 187 viidatud aruanded, esitas viimane K koostatud, aruande ning veel kolmteist maksude tasumise edasilükkamise otsust, mis tehti tagatise seadmiseks ajavahemikus juuli 2000 kuni september 2003.
- 189 Komisjon märkis omalt poolt vastuseks menetlust korraldava meetme raames Üldkohtu esitatud kirjalikule küsimusele, et ta ei palunud haldusmenetluses esitada eespool punktis 187 nimetatud aruandeid. Samas ta lisas, et tal olid olemas eespool punktis 188 viidatud maksude tasumise edasilükkamise otsused, samuti hageja ruumides 21. juunil 2004 läbi viidud kontrollimise tulemused sellisel kujul nagu need olid välja toodud Slovakkia ametiasutuste kirjas, mille ta lisas oma vastusele.

Komisjon märkis lisaks, et kuna eespool punktis 187 viidatud hindamisaruanded telliti konkreetselt selleks, et määrata tagatise seadmise eesmärgil kindlaks vara suurus, võis ta kasutada hageja kindlaks määratud arvandmeid. Kui vara väärtus määratakse kindlaks selle tagatisena kasutamiseks, tuleb nimelt tema sõnul kindlaksmääratud summa puhul tingimata arvesse võtta seda, mis juhtub siis, kui nõutakse tagatise realiseerimist.

- 190 Eespool punktides 188 ja 189 nähtub, et pooled on sisuliselt ühel nõul selles, et hageja põhivara väärtuse hindamine summale 194 miljonit Slovakkia krooni, mida pakub välja ka hageja ise, eesmärk oli seada kohaliku maksuameti kasuks tagatis hetkel, mil lükatakse edasi tasumisele kuuluva aktsiisi maksmine.
- 191 Esiteks tuleb siiski märkida, et vaatamata eespool punktides 188 ja 189 välja toodud asjaoludele ei võimalda toimiku materjalid määrata kindlaks, kas see panditud varale antud hinnang kajastab tagatiseks seatud põhivara bilansilist väärtust, nende turuhinda või müügihinda pankroti korral. Poolte arvamused lähevad siinkohal lahku. Ehkki hageja seadis kahtluse alla – nagu nähtub eespool punktist 187 – 194 miljoni Slovakkia krooni ja pankrotimenetluses hageja vara müügist saadava tulu kattuvuse, piirdus komisjon vaidlustatud otsuses ja Üldkohtus eeldusega, et see summa peaks kajastama vara üldist väärtust, mis vastab hinnale, mida võiks konkreetsel ajal, sealhulgas pankrotimenetluses, müügi korral saada, ilma et ta oleks kontrollinud hinnangu, millele ta tugines, eset, meetodit või usaldusvärsust.
- 192 Seejärel, kuigi teatavad hageja esitatud otsused, mis puudutavad maksuvõlgade tasumise edasilükkamist, sisaldavad panditud varale arvudes antud hinnangut, viidates 2002. aasta hinnangutele, ei anna need otsused kogumis alust nõustumiseks 194 miljoni Slovakkia krooni suuruse kogusummaga. Mitu neist otsustest sisaldavad vaid panditud vara loetelu ega määratle nende väärtust.
- 193 Lisaks viitab Slovakkia ametiasutuste kiri, mida on mainitud eespool punktis 189, 21. juunil 2004 hageja ruumides läbi viidud kontrollkäigule, ning toob välja selle tulemused. Selles on märgitud, et viimase põhivara ulatus 200 miljoni Slovakkia kroonini, nagu nähtub ka eksperthinnangust. Seevastu, isegi kui tegemist on sama hinnanguga kui see, millele viitas hageja, siis tuleb märkida, et nimetatud kiri ei sisaldanud ühtki viidet tagatisvara väärtusele. Samuti ei ole selles märgitud, et 194 miljoni Slovakkia krooni suurune summa, mida nimetatud kirjas ei ole ka mainitud, vastab pankrotimenetluses hageja vara müügist saadavale võimalikule tulule.
- 194 Lisaks tuleb märkida, et arvestades poolte esitatud tõendeid, tugineb komisjoni kasutatud hinnang, mis anti 2003. aasta lõpus või 2004. aasta alguses, aastatel 2000–2003, s.o maksekohustuse edasilükkamise ajal antud hinnangutele. Seega, nagu ka hageja kohtuistungil märgib, ei kinnita 194 miljoni Slovakkia krooni suurust summat ajakohane hinnang. Ent sarnaselt hagejale võib järeldada, et tagatisvara, eelkõige sõidukite ja masinate väärtus ajas väheneb.
- 195 Lõpuks tuleb lisada, et komisjoni kohaldatud likvideerimistegur oli ebaharilikult kõrge, vastates 97% hageja kogu põhivara bilansilisest väärtusest (194 miljonit Slovakkia krooni 200 miljonist Slovakkia kroonist). Ent nagu hageja õigesti märgib, vähendavad pankrotimenetluses toimuva müügi asjaolud vara väärtust võrreldes tavapärasel turutingimustel toimuva müügiga, mil müüja võib muu hulgas valida ka müügi hetke. Lisaks märkis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 94 ka ise, et kasutades likvideerimistegureid „eeldatakse, et likvideerimismenetluse raames ostetud vara väärtus on tavaliselt väiksem nende bilansilisest väärtusest, sõltuvalt vara liigist“.
- 196 Eespool punktides 191–195 sõnastatud kaalutlusi arvestades tuleb järeldada, et haldusmenetluse toimikus sisalduvad tõendid ei võimalda õiguslikult piisavalt põhistada likvideerimistegurit, mida komisjon kohaldas hageja põhivara müügist saadava tulu hindamisel.

- 197 Teiseks, mis puudutab hageja lühiajalistest nõuetest saadava tulu hindamist, siis tuleb esmalt sedastada, et hageja ei vaidle vastu komisjoni korrigeerimisele 59% ulatuses. Selle korrigeerimise, mis tuleneb aruandest E, eesmärk on viimase sõnul kajastada teatavaid ebatõenäoliselt laekuvaid või madala kvaliteediga nõudeid (vt eespool punkt 184).
- 198 Sellega seoses tuleb märkida – ilma, et oleks vaja vastata küsimusele, mida hageja ei tõstatanud, kas komisjon võis iseendale vastu rääkimata kasutada 59% tegurit, mida kohaldati aruandes E, olgugi et pidas seda aruannet ebausaldusväärseks –, et kuna nimetatud aruanne ei sisalda ühtki muud selgitust ning võttes arvesse hageja vastuväiteid, ei saa asuda seisukohale, et selle teguri suurus või põhjendatus on tõendatud. Samal ajal kui komisjoni sõnul võimaldas see tegur sisuliselt määrata kindlaks kvaliteetsed lühiajalised nõuded, mida on pankroti korral võimalik rahuldada või kahjumita võõrandada, tuleb hageja arvates läbi viia teistkordne korrigeerimine selleks, et võtta arvesse pankroti asjaolusid, mille vältel lühiajaliste nõuete rahuldamine või võõrandamine toimuks väiksema summa eest kui nende väärtus ning tooks kaasa kulusid, riske ja viivitusi.
- 199 Seega ei põhista ükski toimiku materjal komisjoni väidet, et lühiajaliste nõuete summa, mis on kindlaks määratud vastavalt 59% tegurile, on terves ulatuses rahuldatav, ilma et seda mõjutaks asjaolu, et vara müük toimuks pankrotimenetluses.
- 200 Neil asjaoludel tuleb järeldada, et toimiku materjalid ei tõenda õiguslikult piisavalt komisjoni poolt lühiajalistele nõuetele kohaldatavat 59% tegurit.
- 201 Eelnevatest kaalutlustest ja eelkõige eespool punktides 196 ja 200 tulenevatest järeldustest nähtub, et komisjoni hinnang pankrotimenetluses põhivara ja lühiajaliste nõuete müügist saadavale tõenäolisele tulule ei ole haldusmenetluse toimiku materjalidega õiguslikult piisavalt tõendatud. Nii ilmneb, et komisjonil ei olnud vaidlustatud otsuse tegemise ajal selle vastuvõtmiseks võimalikult täielikke ja usaldusväärseid vajalikke tõendid ning ta oleks pidanud – nagu väidab sisuliselt hageja – püüdma hankida oma järelduste kontrollimiseks ja põhistamiseks täiendavat teavet.
- 202 Sellest tuleneb – ilma et tuleks uurida, kas komisjoni analüüs hageja varude müügitulu kohta on põhjendatud –, et haldusmenetluse toimiku materjalidega ei saa õiguslikult piisavalt tõendada hinnangut, et pankrotimenetluses erinevat liiki vara müügist saadav tulu oleks olnud 435 miljonit Slovakkia krooni.
- 203 Komisjoni argumendid seda järeldust ei ümber ei lükka.
- 204 Esiteks, komisjon väidab, et kuna tema kohustus ei ole tõendada, et tema analüüs on täpne, vaid hageja kohustus on tõendada, et tema väide eraõigusliku võlausaldaja loogika osas on põhjendatud, siis ei ole komisjon kohustatud andma õiget likvideerimistegurit, vaid hindama kogu olemasolevat infot kogumis, et määrata kindlaks, kas hageja väide on usaldusväärsel viisil põhistatud.
- 205 Samas tuleb märkida, et see argument on vastuolus eespool punktis 139 kirjeldatud kohtupraktikaga. Nimelt selle kohtupraktika kohaselt on komisjon see, kellel lasub eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise tingimuste täitmise tõendamise koormis. Ent seda kohustust ei saa pidada komisjoni poolt täidetuks pelgalt sellega, et ta teeb eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise tingimuste hindamise kohta vaid oletusi, mis ei ole õiguslikult piisavalt tõendatud.
- 206 Seda arvestades isegi eeldusel, et eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamine hõlmab tõendamiskoormise „ümbertõendamist“ selles osas, et liikmesriigi või abisaaja kohustus on lükata ümber komisjoni esitatud tõendid, mille puhul selle kriteeriumi kohaldamise tingimused ei tundu olevat täidetud, nagu märkis komisjon kohtuistungil, tuleb asuda seisukohale, et üksnes need oletused, mille pakub välja komisjon ja mis ei ole tõendatud, ei ole piisavad, et põhjendada tõendamiskoormise ümbertõendamist.

- 207 Teiseks, komisjon viitab nii vaidlustatud otsuses kui ka kirjalikes märkustes asjaolule, et põhivara võõrandamine 194 miljoni Slovakkia krooni eest oli vaid miinimumhind, võttes arvesse, et Slovakkia ametiasutused olid tagatisvara väärtuseks hinnanud 397 miljonit Slovakkia krooni.
- 208 Ent lisaks asjaolule, et hageja vaidleb vastu Slovakkia ametiasutuste hinnangule, tuleb esiteks märkida, nagu väidab hageja ja mis tuleneb vaidlustatud otsuse põhjendustest 22 ja 122, et ametiasutused selgitasid haldusmenetluses, et suurusjärk 397 miljonit Slovakkia krooni määrati kindlaks hageja raamatupidamisdokumentide põhjal. Neil asjaoludel ei saa seda summat kasutada pankrotimenetluses hageja põhivara müügitulu hindamisel. Komisjon on muu hulgas möönnud, vastuseks kohtuistungil Üldkohtu esitatud küsimusele, et tal ei olnud ühtki tõendit selle summa tõele vastavuse osas, mistõttu ei saanud seda arvutustes kasutada. Teiseks tuleb märkida, et see summa, mille suurus määrati hageja sõnul kindlaks enne tagatiste seadmist, ei vastanud mingil juhul enam hageja finantsolukorrale 17. juunil 2004, millel põhines komisjoni hinnang. Sellel kuupäeval oli hageja põhivara bilansiline väärtus 200 miljonit Slovakkia krooni.
- 209 Kolmandaks, komisjon kritiseerib hageja katset keskenduda vaidlustatud otsuse teatavatele üksikasjadele, arvestamata tõsiasi, et hageja vara võimalik müügitulu oleks isegi aruande E likvideerimistegureid arvestades olnud suurem kui kokkuleppemenetluses pakutud summa ning et komisjoni korrigeeritud arvutustest ilmneb võlausaldajate kokkuleppe ebasoodsam laad eriti selgelt.
- 210 Ent esiteks tuleb märkida, et komisjoni hinnang pankrotimenetluse raames hageja vara võõrandamise võimaliku tulu suuruse osas ei ole õiguslikult piisavalt tõendatud (vt punktid 201 ja 202 eespool). Sellest tulenevalt ei ole õige komisjoni väide, et pankrotimenetluse atraktiivsus näib võrreldes kokkuleppemenetlusega ilmselge komisjoni enda metodoloogial põhinevate hinnangute seisukohast. Teiseks, kuigi vastab tõele, et hageja vara müügitulu oleks isegi pärast aruandes E kasutatud likvideerimistegurite kasutamist 1,2 miljonit Slovakkia krooni suurem kui kokkuleppemenetluses saadav summa, ei ole pelgalt see tähelepanek piisav tõendamaks, et eraõiguslik võlausaldaja oleks eelistanud pankrotimenetlust kokkuleppemenetlusele. Selline järeldus sõltub ka esimesena nimetatud menetluse kestuse mõjust võlausaldaja valikule (vt punktid 222–234 edaspidi).
- 211 Neljandaks, komisjoni argument, mis puudutab O.H. huvi hageja põhivara vastu osas ja mille eesmärk oli näidata, et viimane ei ole tõendanud võimaliku ostja puudumist, ei mõjuta hinnangut tema põhivara müügitulu suuruse määramise põhjendatusele.
- 212 Viiendaks tuleb lisada, et komisjoni argumendid hageja lühiajaliste nõuete osas on eespool punktides 198 ja 199 sisuliselt ümber lükatud.
- 213 Eelnevate kaalutluste põhjal tuleb nõustuda hageja argumentidega, millega hageja vaidleb vastu komisjoni poolt pankrotimenetluses tema vara võimalikule müügitulule antud hinnangule.

Pankrotimenetluse kestusele antud hinnangu põhjendatus ja selle mõju eraõigusliku võlausaldaja valikule (kolmas argumentide rühm)

- 214 Hageja vaidleb vastu komisjoni poolt pankrotimenetluse kestusele antud hinnangu põhjendatusele ja selle mõjule eraõigusliku võlausaldaja valikule.
- 215 Ta leiab esiteks, et seisukoht, mille järgi pankrotimenetluse pikkus ei olnud oluline, kuna kohalik maksuamet oli tagatud nõuetega võlausaldaja, on väär sama moodi nagu oli väär kohtuotsuses Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32) antud seisukoht. Esiteks ta märgib, et asjaolu, et isikul on õigus vara kohe realiseerida, ei tähenda, et ta leiab kohe ka ostja. Hoolimata L-i näitest ei ole aga komisjon seda küsimust analüüsinud ega tuvastanud võimaliku ostja olemasolu, kes oleks valmis maksuma võimalikku müügihinda sellises suuruses, nagu määras kindlaks komisjon. Teiseks, tagatisvara võimalik müügitulu oli vaid 90 miljonit Slovakkia krooni. Hageja lisab repliigis, et

kuigi asjaolu, et kohalik maksuamet on tagatud nõuetega võlausaldaja, on oluline, ei piisa sellest vaidlustatud otsuse põhjendustes 110–112 komisjoni tehtud järelduse põhjendamiseks, arvestades, et tõendamiskoormis lasub komisjonil.

- 216 Teiseks, hageja vaidleb vastu komisjoni hinnangule, mille viimane andis pankrotimenetluse võimalikule kestusele. Ta leiab esiteks, et olemasolevate tõendite põhjal ei olnud selle kestus täpselt prognoositav. Teiseks, L-i pankrotmenetluse näide, millele hageja viitas kui tõendile selle kohta, kui raske on leida oma varale ostjat, oli iseäranis asjakohane. Kui aga komisjoni teavitatakse olulisest asjaolust, siis on tema ülesanne teostada kohane uurimine. Lisaks, võimalus pankrotimenetlus kiiresti lõpetada ei sõltu võlausaldajate hulgast, vaid sellest, kui lihtne on varasid realiseerida.
- 217 Kolmandaks, hageja vaidleb vastu vaidlustatud otsuse põhjenduses 118 antud hinnangu põhjendatusele, kuna ta leiab, et võttes arvesse õigeid summasid nagu vara võimalik müügitulu 225,5 miljonit Slovakkia krooni ja tagatisvara kohese müügi korral saadav 90 miljonit Slovakkia krooni, siis näib kokkuleppe ettepanek olevat tunduvalt atraktiivsem kui pankrotimenetlus.
- 218 Komisjon vaidleb vastu kõigi nende argumentide põhjendatusele.
- 219 Esiteks väidab komisjon, et kuigi on tõsi, et õigus vara kohe müüa ei tähenda, et kohe on võimalik leida ka ostja, ei saa hageja sellegipoolest heita talle ette, et ta ei tõendanud sellise ostja olemasolu, kes oleks valmis maksuma tema nõutud hinda, võttes arvesse, et hageja ülesanne on tõendada, et avalik-õigusliku võlausaldaja tegutsemine vastab tavapärasele majandusloogikale. Komisjon lisab, et vaidlustatud otsuse põhjendusest 96 nähtub, et hageja põhivara suhtes ilmutati huvi. Komisjon leiab lisaks, et arvestades tema valduses olevaid tõendeid, ei olnud tal mingit põhjust pidada tõenäoliseks, et hageja on samasuguses olukorras nagu L. Teiseks, komisjoni sõnul kordab hageja oma teise argumentiga neid argumente, millele ta on juba vastanud teise etteheite raames. Kolmandaks, komisjon väidab, et ta ei korranud viga, millele Euroopa Kohus juhtis tähelepanu kohtuotsuses Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32), vaid vastupidi, ta heastas algses otsuses sisaldunud puuduliku põhjenduse. Võttes aga arvesse asjaolu, et kohalik maksuamet oli tagatud nõuetega võlausaldaja, ei mõjutanud pankrotimenetluse kestus antud asjas eraõigusliku võlausaldaja valikut.
- 220 Teiseks märgib komisjon esmalt, et vaidlustatud otsuse põhjendused 113–117 sisaldavad täiendavat analüüsi võrreldes põhijäreldusega, mille kohaselt pankrotimenetluse kestusel ei ole mingit märkimisväärset mõju. Seejärel märgib komisjon seoses L-i juhtumiga, et hageja poolt selles staadiumis esitatud teave oli põhistamata, esitatud hiline misega ega olnud igal juhul piisav. Lõpuks, lisaks asjaolule, et hageja ei selgitanud, miks ei oma võlausaldajate arv pankrotimenetluse kestuse hindamisel tähtsust, väidab komisjon, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 117 tehtud järeldus põhineb real teguritel.
- 221 Kolmandaks, komisjon märgib, et ta on juba vastanud hageja argumentidele, millega viimane soovis seada kahtluse alla hinnangu, mille komisjon andis pankrotimenetluses hageja vara prognoositavale müügitulule. Ta lisab, et hageja näib möönvat, et eraõiguslik võlausaldaja võtaks arvesse asjaolu, et ta võib tagatisvara kohe realiseerida, kui faktorit, mis tugevdab pankrotimenetluse atraktiivsust.
- 222 Komisjon leidis käesolevas asjas vaidlustatud otsuse põhjendustes 109–112 põhijäreldusena, et pankrotimenetluse kestus ei oleks mingil olulisel moel mõjutanud eraõigusliku võlausaldaja otsust. Tema sõnul oleks kohaliku maksuameti, kui tagatud nõuetega võlausaldaja nõuded, hoolimata menetluse kestusest, saanud rahuldada igal ajal, eelkõige müües tagatiseks seatud põhivara vähemalt 194 miljoni Slovakkia krooni eest. Komisjon lisas selle kohta, et isegi kui hageja varudele ja lühiajalistele nõuetele kohaldada aruandes E sisalduvat hindamismeetodit, võis nimetatud asutus pankrotimenetluse lõppemisel eelduslikult saada täiendavalt 185 miljonit Slovakkia krooni. Komisjoni hinnangul oleks kohalik maksuamet seega pidanud olema teadlik, et lõppkokkuvõttes oleks

pankrotimenetluse kaudu rahuldatud nõuete kogusumma olnud märgatavalt suurem võrreldes kokkuleppemenetluses pakutust, ning et viimasega võrreldes oleks ta pidanud ootama vaid ühte osa sellest summast.

- 223 Vaidlustatud otsusest tuleneb, et komisjoni analüüs põhineb eeldusel, mille kohaselt kohalik maksuamet oleks võinud saada – kohe ja sõltumata pankrotimenetluse kulgemisest – hageja põhivara müügist 194 miljonit Slovakkia krooni. Nagu nähtub eespool punktis 196 esitatud järeldusest, ei ole see eeldus kohtutoimiku materjalidega õiguslikult piisavalt tõendatud.
- 224 Sellest tuleneb, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 112 tehtud järeldus, mille kohaselt pankrotimenetluse kestus ei oleks mingil olulisel moel mõjutanud hüpoteetilise eraõigusliku võlausaldaja otsust, on sama moodi puudulik.
- 225 Vaidlustatud otsuse põhjendustes 113–118 hindas komisjon kõrvalise teemana ka pankrotimenetluse tõenäolist kestust ja selle mõju summale, mida võlausaldaja võib saada sellise menetluse lõppemisel. Tema hinnangul oleks see ilmselt lühem, kui on sellise menetluse kestus keskmiselt, võttes arvesse hageja väga väikest võlausaldajate arvu ja tema vara likvideerimisväärtust (vaidlustatud otsuse põhjendused 113–117). Ta lisas, et tulenevalt selle vara müügitulu suurusel, mille ta arvutas välja enda metodoloogia põhjal, võrreldes kokkuleppemenetluses pakutud summaga, ei oleks eraõigusliku võlausaldaja otsuse puhul mingit erilist rolli mänginud ka nelja- või viieaastane kestus. Ainult juhul, kui pankrotimenetlus kestaks üle üheksa aasta, langeks vara nüüdisväärtus alla võlausaldajate kokkuleppes määratletud summa, pealegi ei oleks ükski eraõiguslik võlausaldaja nii pikka aega kestvat likvideerimismenetlust käesolevas asjas tõenäoliseks pidanud (vaidlustatud otsuse põhjendus 118).
- 226 Esiteks, tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 118 sõnastatud seisukoht põhineb eeldusel, et pankroti korral on eraõiguslikul võlausaldajal võimalik saada 356,7 miljonit Slovakkia krooni, mis vastab komisjoni hinnangu kohasele vara müügitulule, millest on maha arvatud menetluskulud. Ent nagu märgib hageja ja nagu nähtub eespool punktist 201, ei ole komisjoni hinnang hageja vara müügitulule kohtutoimiku materjalidega õiguslikult piisavalt tõendatud.
- 227 Teiseks, neil asjaoludel ei ole vaja hinnata vaidlustatud otsuse põhjendustes 113–117 pankrotimenetluse tõenäolisele kestusele antud hinnangu põhjendatust. Nimelt isegi eeldusel, et on tõendatud, et nimetatud menetluse oleks saanud läbi viia kiiresti, tuleb märkida, et see asjaolu üksi ei ole igal juhul piisav, et põhjendada vaidlustatud otsuse põhjenduses 119 toodud järeldust, mille kohaselt oleks eraõiguslik võlausaldaja eelistanud pankrotimenetlust kokkuleppemenetlusele.
- 228 Nagu eespool punktis 201 on juba märgitud, ei ole komisjoni hinnang pankrotimenetluses põhivara müügist saadavale tõenäolisele tulule õiguslikult piisavalt tõendatud. Nagu nähtub aga eespool punktis 136 viidatud kohtupraktikast, mõjutab eraõigusliku investori valikut lisaks kestuse faktorile ka summa, mida alternatiivse menetluse käigus on võimalik saada.
- 229 Isegi eeldusel, et vaatamata komisjoni poolt aruandes E õigesti väljendatud kahtlustele (vt punktid 173–175 eespool), oli selle institutsiooni kavatsus teise võimalusena tugineda nimetatud aruande ajakohastatud hinnangule, tuleb siiski tõdeda – nagu nähtub ka vaidlustatud otsuse põhjendusest 106 –, et pankrotimenetluses võis eraõiguslik võlausaldaja eeldada nõuete rahuldamist 225,5 miljoni Slovakkia krooni ulatuses, s.o vaevalt 1,2 miljonit Slovakkia krooni rohkem kui kokkuleppemenetluses pakutud summa. Lisaks asjaolule, et komisjon jättis täielikult analüüsimata, millist mõju avaldab pankrotimenetluse kestus – isegi kui see on keskmisest lühem – eraõigusliku võlausaldaja valikule, kes võis eeldada sellise summa saamist, tuleb igal juhul märkida, et võttes arvesse vähest erinevust märkimisväärselt suurte summade puhul, võib arvata, et eraõiguslik võlausaldaja – isegi kui ta on tagatud nõuetega võlausaldaja – oleks ilmselgelt eelistanud kohe 224,3 miljoni Slovakkia krooni saamist selle asemel, et oodata pankrotimenetluse lõppu, mil ta võiks saada 1,2 miljonit Slovakkia krooni rohkem, isegi eeldusel, et see menetlus viiakse läbi suhteliselt lühikese aja jooksul.

- 230 Sellest tuleneb, et hageja argumentidega, mille eesmärk on vaidlustada pankrotimenetluse kestuse mõju hindamine, tuleb nõustuda.
- 231 Komisjoni muud argumendid seda järeldust kahtluse alla ei sea.
- 232 Esiteks, komisjon väidab, et hageja on kohustatud tõendama, et avalik-õigusliku võlausaldaja tegutsemine vastab tavapärasele majandusloogikale.
- 233 See argument läheb vastuollu tõendamiskoormise jaotust käsitleva kohtupraktikaga selles osas, et eraõigusliku võlausaldaja tingimused olid täidetud, nagu nähtub eespool punktidest 138–143.
- 234 Teiseks, kuna komisjon vastab mitmele hageja argumendile, mis puudutavad võimalust leida põhivarale kiiresti ostja ja O.H. huvi selle vara suhtes, pankrotimenetluse kestuse hindamist ja äriühingu L juhtumit, siis piisab kui märkida, et need argumendid ei ole kuidagi seotud seisukohaga, et komisjoni analüüs selle kohta, kuidas mõjutab menetluse kestus eraõigusliku võlausaldaja valikut, oli vigane seetõttu, et see põhines juba vääral hinnangul hageja vara võimaliku müügitulu osas, kuna ta tugines ebapiisavatele tõenditele. Seega ei ole need muud argumendid antud staadiumis asjakohased.
- 235 Eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb järeldada, et kohtutoimiku materjalidega ei saa põhistada vaidlustatud otsuse põhjenduses 119 toodud järeldust, mille kohaselt oleks eraõiguslik võlausaldaja eelistanud pigem pankrotimenetlust kui kokkuleppemenetlust.
- 236 Sellest tuleneb, et hageja kolmanda väitega tuleb nõustuda, ilma et oleks vaja analüüsida viimase argumente seoses tema varude võimaliku müügitulu hindamisega.
- 237 Tuleb siiski lisada, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 139 tehtud järeldus, mille kohaselt ei olnud eraõigusliku võlausaldaja kriteerium täidetud, põhineb mitte üksnes tuvastusel, et eraõiguslik võlausaldaja oleks eelistanud pigem pankrotimenetlust kui kokkuleppemenetlust, vaid tuvastusel, et selline võlausaldaja oleks eelistanud nimetatud ettepaneku asemel maksude sissenõudmist. Seega piisab, kui üks kahest menetlusest, kas siis pankrotimenetlus või maksude sissenõudmine, on tulusam kui kokkuleppemenetlus, et põhjendada järeldust, mille kohaselt ei olnud antud juhul eraõigusliku võlausaldaja kriteerium täidetud.
- 238 Vastupidi, sellest tuleneb, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 139 tehtud järeldus, mille kohaselt ei olnud eraõigusliku võlausaldaja kriteerium täidetud, on õigusvastane vaid siis, kui nii pankrotimenetlus kui ka maksude sissenõudmine osutuvad vähem tulusaks kui kokkuleppemenetlus.
- 239 Järelikult ei saa eespool punktis 235 tehtud järeldus üksi põhjendada vaidlustatud otsuse tühistamist. Lisaks on vaja, et põhjendatud oleks neljas väide, mis käsitleb maksude sissenõudmise menetluse ja võlausaldajate kokkuleppe võrdlemist. Seetõttu tuleb seda väidet hinnata.

Neljas väide, et järelduses, mille kohaselt on maksude sissenõudmise menetlus tulusam kui kokkuleppemenetlus, on tehtud vigu

- 240 Hageja vaidleb neljandas väites vastu vaidlustatud otsuses tehtud järeldusele, mille kohaselt on maksude sissenõudmise menetlus sisuliselt tulusam kui kokkuleppe ettepanek. Olles kõigepealt kirjeldanud selle menetluse staadiume, nagu need on sätestatud Slovakkia õiguses, esitas ta oma väite põhjendamiseks kuus argumentide rühma. Viimased võib jaotada kahte kategooriasse: need, mis käsitlevad eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldatavust maksude sissenõudmise menetluse ja kokkuleppemenetluse võrdlemise eesmärgil (esimene ja teine argumentide rühm), ja need, mis käsitlevad selle kriteeriumi enda kohaldamist (kolmas kuni kuues argumentide rühm).

Eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldatavus maksude sissenõudmise menetluse ja kokkuleppemenetluse võrdlemise eesmärgil (esimene ja teine argumentide rühm)

- 241 Esiteks leiab hageja, et eraõigusliku võlausaldaja kriteerium ei olnud maksude sissenõudmise menetluse ja kokkuleppemenetluse võrdlemise eesmärgil asjakohane, kuna esimesena nimetatud menetlust ei oleks eraõiguslik võlausaldaja saanud kasutada. Teiseks, ta vaidleb vastu väitele, mille kohaselt ei ole antud asjas esitatud ühtki tõendit, mis kinnitaksid selle kriteeriumi kohaldatavust.
- 242 Neid kahte küsimust tuleb analüüsida järjest, alustades teisest.
- 243 Esiteks leiab hageja, et tema hagiavalduse põhjendamiseks esitatud teise väite raames toodud põhjustel on komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 120 rikkunud õigusnormi.
- 244 Komisjon vaidleb selle argumendi põhjendatusele vastu ja kordab sisuliselt neid argumente, mille ta esitas vastuseks hageja teisele väitele. Ta tuletab meelde, et asjaomase liikmesriigi poolt esitatud teave, mille kohaselt küsimus, kas vaidlusalune meede kujutab endast riigiabi, ei olnud arutusel, õonestab igasugust püüdu tugineda eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile. Ta lisab, et kuigi abisaaja võib sellele kriteeriumile tugineda, peab ta samas ühemõtteliselt tõendama, et nimetatud riik oli teadlik enne soodustuse andmist või sellega samaajal, et ta andis seda eraettevõtjana.
- 245 Komisjon märkis vaidlustatud otsuses eespool punktides 95 ja 97 osutatud kohtupraktika tähenduses, mille ta kandis nimetatud otsuse põhjenduses 82 üle eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile, et esitatud ei ole mingeid tõendeid selle kohta, et maksuamet oli maksude sissenõudmise menetluse algatamist kaalunud ja järeldanud, et see oleks olnud võlausaldajate kokkuleppega nõustumisest vähem tulusam (vaidlustatud otsus põhjendus 120). Samas nähtub vaidlustatud otsusest, et komisjon, täpsustades, et hageja ei võrrelnud kokkuleppe ettepanekut võimaliku maksude sissenõudmise tulemusega, tegi sellise võrdluse põhjusel, mida kinnitasid ka Slovakkia ametiasutused, et maksude sissenõudmine oli kohaliku maksuameti jaoks üks reaalne valik, mida kasutada kas enne kokkuleppemenetluse algatamist või pärast seda, kui maksuamet on kavandatud kokkuleppest keeldunud, ning et „[s]eega tuleb seda valikut [eraõigusliku] võlausaldaja kriteeriumi kohaldamisel arvesse võtta“ (vaidlustatud otsuse põhjendus 121).
- 246 Ilma et isegi oleks vaja otsustada hageja võimaluse üle jätkata pelgalt viitega argumentidele, mis esitati ühe teise väite põhjendamiseks, millega vaieldi vastu vaidlustatud otsuses komisjoni väljendatud teistele seisukohtadele, tuleb tõdeda, et argumendid, mille hageja esitas oma teise väite põhjendamiseks, ei ole sellised, millega saaks lükata ümber vaidlustatud otsuse põhjenduses 120 sisalduvad seisukohad. Nimelt nagu nähtub teise väite analüüsist, vaidleb hageja peamiselt vastu vaidlustatud otsuse põhjenduses 83 tehtud järeldusele, mille kohaselt tulenes asjaolust, et liikmesriik ei tuginenud eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile ja märkis hoopis, et vaidlusalune meede kujutas endast riigiabi, et see kujutaski endast tegelikult riigiabi. Ent ühelegi sellisele järeldusele komisjon põhjenduses 120 ei jõudnud.
- 247 Lisaks, kuna komisjon märkis, et eraõigusliku võlausaldaja kriteerium ei olnud maksude sissenõudmise menetluse ja kokkuleppemenetluse võrdlemise eesmärgil kohaldatav ja eeldusel, et vaidlustatud otsuse põhjendust 120 tuleb mõista nii, et see sisaldab vaikimisi sellist järeldust, siis tuleb meenutada, et hageja teise väite hindamisel asuti seisukohale, et see kriteerium oli käesoleva kohtuasja asjaoludel kohaldatav. Kuna aga nimetatud kriteerium on sellisena kohaldatav, siis tuleb asuda seisukohale, et komisjon ei või selle kohaldatavuse eesmärgil teha vahet, põhinedes vaidlustatud meetme alternatiivsetel võimalustel.
- 248 Sellega seoses tuleb veel lisada, et nagu nähtub punktist 245 eespool, tuleneb vaidlustatud otsuse põhjendusest 121 ühemõtteliselt, et komisjon pidas eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamisel vajalikuks kaaluda maksude sissenõudmise menetlust, kuna see menetlus kujutas endast kohaliku maksuameti jaoks tegelikku valikuvõimalust, teisisõnu pidas komisjon vajalikuks analüüsida selles

kontekstis eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi sisuliselt – kuna maksude sissenõudmine oli tegelik valikuvõimalus – ja nagu ta ise oma menetlusedokumentides kinnitas, selleks, et tugevdada vaidlustatud otsust.

- 249 Teiseks väidab hageja, et vaidlustatud otsuses on rikutud õigusnormi, kuna maksude sissenõudmise menetlust ei saanud eraõigusliku võlausaldaja suhtes rakendada ning et vaidlustatud otsus ei maini ühtki teist analoogset menetlust, mida selline võlausaldaja võiks kasutada. Sellest tulenevalt ei saa seda menetlust eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi osas arvesse võtta.
- 250 Komisjon vaidlustab nende argumentide põhjendatuse.
- 251 Varasemast kohtupraktikast nähtub, et eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldatavus sõltub mitte sellest, millisel kujul eelis anti, vaid sellest, kas võetud meede kvalifitseerub eraettevõtja otsuseks (vt analoogia alusel kohtuotsus, 3.4.2014, komisjon *vs.* Madalmaad ja ING Groep, C-224/12 P, EKL, EU:C:2014:213, punkt 31; vt selle kohta analoogia alusel ka kohtuotsus komisjon *vs.* EDF, punkt 26 eespool, EU:C:2012:318, punkt 93). Selle võrdluse juures on otsustav küsimus, kas kõnealuse meetme puhul võeti arvesse majandusliku ratsionaalsuse põhimõtet, nii et eraõiguslik võlausaldaja saaks samuti selle meetme heaks kiita, suurendades eelkõige oma võla või vähemalt osa selle tagasisaamise võimalusi (vt selle kohta analoogia alusel kohtuotsus komisjon *vs.* Madalmaad ja ING Groep, eespool viidatud, EU:C:2014:213, punkt 36).
- 252 Antud asjas on selge, et eraõiguslik võlausaldaja võis samamoodi nagu kohalik maksuamet võlausaldajate kokkuleppe raames oma võlanõudest osaliselt loobuda. Seevastu on pooled samal seisukohal, et üksnes kohalikul maksuametil on võimalus kasutada maksude sissenõudmise menetlust.
- 253 Analoogia alusel eespool punktis 251 osutatud kohtupraktikaga tuleb tõdeda, et pelgalt asjaolu, et maksude sissenõudmise menetlus ei olnud eraõigusliku võlausaldaja suhtes kohaldatav, ei takista eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi analüüsimist eesmärgiga võrrelda seda menetlust kokkuleppemenetlusega. Nimelt see asjaolu ei takista kontrollimast, kas kohaliku maksuameti otsus valida kokkuleppemenetlus oli majanduslikult ratsionaalne.
- 254 Neil asjaoludel tuleb jätta asjassepuutumatus tõttu arvestamata hageja viidatud kohtupraktika, mille kohaselt tuleb selleks, et hinnata, kas sama meetme oleks tavapärastel turutingimustel võtnud erainvestor, kes on riigiga võimalikult sarnases olukorras, arvesse võtta üksnes eeliseid ja kohustusi, mis on seotud riigi kui aktsionäri olukorraga, mitte aga neid, mis puudutavad teda kui avaliku võimu kandjat (vt kohtuotsus komisjon *vs.* EDF, punkt 26 eespool, EU:C:2012:318, punkt 79 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 255 Nimelt, lisaks asjaolule, et see kohtupraktika ei käsitle küsimust, kas eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi võib kohaldada selleks, et võrrelda kahe võlgade sissenõudmise menetluse vastavaid eeliseid ja puudusi, millest vaid ühte võib kasutada eraõiguslik võlausaldaja, samas kui avalik-õiguslik võlausaldaja võib kasutada mõlemat menetlust, siis tuleb märkida, et kohtuotsuses komisjon *vs.* EDF, punkt 26 eespool, (EU:C:2012:318, punkt 79), selle väite põhjendamiseks viidatud kohtuotsustest (kohtuotsus Belgia *vs.* komisjon, punkt 51 eespool, EU:C:1986:302, punkt 14; kohtuotsused, 10.7.1986, Belgia *vs.* komisjon, 40/85, EKL, EU:C:1986:305, punkt 13; 14.9.1994, Hispaania *vs.* komisjon, C-278/92–C-280/92, EKL, EU:C:1994:325, punkt 22, ja 28.1.2003, Saksamaa *vs.* komisjon, C-334/99, EKL, EU:C:2003:55, punkt 134) tuleneb, et erainvestori kriteeriumi kohaldamisel tuleb kõrvale jätta kõik sotsiaalsed, regionaal- või valdkonnapoliitilist laadi kaalutlused ning arvestamata jätta muud kulud või kohustused, mis liikmesriigil on riigiasutusena.
- 256 Eelnevaid kaalutlusi arvesse võttes tuleb tagasi lükata hageja argumendid, mis käsitlevad eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldatavust maksude sissenõudmise menetluse ja kokkuleppemenetluse võrdlemise eesmärgil.

Eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamine maksude sissenõudmise menetluse ja kokkuleppemenetluse võrdlemise eesmärgil (kolmas kuni kuues argumentide rühm)

- 257 Kolmas kuni kuues argumentide rühm, mille hageja esitab käesoleva väite põhjendamiseks, käsitlevad eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kontekstis maksude sissenõudmise menetluse ja kokkuleppemenetluse võrdlevat hindamist.
- 258 Esiteks heidab hageja komisjonile ette, et viimane tegi vaidlustatud otsuse põhjendustes 121 ja 123 vigu nii eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise hetke kui ka selle tehingu kindlaksmääramisel, millele tuli nimetatud kriteeriumi kohaldada. Kõigepealt, nimetatud otsuse põhjenduse 121 kohta märkis hageja esiteks, et maksude sissenõudmise menetluse rakendamine ei olnud õiguslikult võimalik pärast kokkuleppe ettepanekut ja seni, kuni kokkuleppemenetlus kestis, millega komisjon kaudselt nõustus. Teiseks, ainus asjakohane küsimus on see, kas 9. juulil 2004 oleks maksude sissenõudmise menetlus olnud ilmselgelt tulusam kui kokkuleppemenetlus. Seejärel, vaidlustatud otsus põhjenduse 123 osas märgib hageja, et komisjon ei olnud pädev hindama maksete edasilükkamist ajavahemikul november 2002 kuni november 2003 ning ta pidi piirduma antud asjas vaid ühe asjassepuutuva tehingu analüüsimisega, ilma et ta tugineks oletustele nendes küsimustes, mis ei kuulu tema pädevusse.
- 259 Teiseks, hageja märgib, et vaidlustatud otsuse põhjendus 123 sisaldab vaid hüpoteetilisi ja ekslikke väiteid ning puhtalt spekulatiivseid küsimusi, millele komisjon ei ole vastanud ja mida ei saa kasutada sellise otsuse põhjendamisel. Lisaks on komisjon jätnud käsitlemata olulise küsimuse, kas eraõiguslik võlausaldaja oleks maksuvõla tasumise edasi lükanud.
- 260 Kolmandaks, hageja heidab komisjonile sisuliselt ette seda, et viimane on teinud ilmse hindamisvea ja jätnud tähelepanuta Euroopa Kohtu poolt kohtuotsuses Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, (EU:C:2013:32) antud juhised, kuna komisjon ei analüüsinud kogu olemasolevat teavet, mis võiks olulisel määral mõjutada otsuse tegemisel eraõiguslikku võlausaldajat nii maksude sissenõudmise menetluse raames tõenäoliselt rahuldatavate nõuete väärtuse kui ka selle menetluse kulude osas. Hageja lisab oma vastuses, et erinevalt sellest, mida väidab komisjon, on selle institutsiooni kohustus tuvastada vaidlustatud otsuses asjaolud, millega viimane põhjendab oma järeldust, et maksude sissenõudmise tulemusena oleks saadud rohkem tulu kui kokkuleppe alusel.
- 261 Neljandaks väidab hageja, et komisjon on teinud vigu selles osas, mis puudutab sissenõudmismenetluse võimalikku kestust. Sellega seoses väidab ta esiteks, et kuna komisjon ilma igasuguse analüüsi või tõenditeta pelgalt eeldas, et selle menetluse oleks saanud läbi viia kiiresti, jättis ta selle küsimuse analüüsimata, või igal juhul jättis vaidlustatud otsuse õiguslikult piisavalt tõendamata. Teiseks ta väidab, et eraõiguslik võlausaldaja oleks uurinud, milline on kohaldatavaid õigusnorme arvestades maksude sissenõudmismenetluse kestuse tõenäoline tähtaega, ja võtnud arvesse kõiki sissenõudmismenetluse järelmeid, sealhulgas võimalust, et hageja tunnistatakse maksejõuetuks nimetatud menetluse ajal, ning vajaminevat aega leidmaks ostja, kes on nõus maksma miinimumsumma, võttes arvesse Slovakkia õigusnormidega ette nähtud künniseid. Vastuseks komisjoni argumentidele selle kohta, et viimane võttis vaidlustatud otsuse vastu olemasolevast teabest lähtudes, väidab hageja oma repliigis, et kohtupraktika kohaselt tuleb sel institutsioonil võtta kõik vajalikud meetmed saamaks kogu asjakohast teavet oma analüüsi tegemiseks.
- 262 Komisjon vaidleb vastu kõigi nende argumentide põhjendatusele.
- 263 Esiteks, komisjon leiab, et maksude sissenõudmise menetluse oleks võinud algatada enne kokkuleppemenetluse algust, samuti juhul, kui siseriiklikud kohtud kokkuleppe kinnitamisest keelduvad. Teiseks, hageja argument vaidlustatud otsuse põhjenduse 123 kohta põhineb enne Slovaki Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemist toimunud sündmuste kohta tehtud märkuse väärar tõlgendamisel. Komisjon pelgalt pakkus välja, et juba enne võlausaldajate kokkuleppe sõlmimist oli

küsitav, kas asjaomase liikmesriigi tegutsemine on kooskõlas eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumiga, ilma et ta oleks pidanud vajalikuks sellele asjaolule tugineda järeldamiseks, et eraõiguslik võlausaldaja ei oleks igal juhul võlausaldajate kokkulepet valinud.

- 264 Teiseks väidab komisjon, et küsimus, ega maksete edasilükkamine enne kokkulepet ei olnud kuidagi abiga seotud, ei ole asjassepuutuv selle järelduse tegemisel, et võlausaldajate kokkulepe kujutas endast riigiabi. Vaidlustatud otsuse põhjendused 122 ja 123 sisaldasid üleliigseid märkusi põhjuse osas, millele tugines järeldus abi olemasolu kohta.
- 265 Kolmandaks märgib komisjon, et kohtupraktika kohaselt peab hageja kahtluse korral tõendama üheselt ning lähtudes objektiivsetest ja kontrollitavatest tõenditest, et rakendatav meede ei pärine asjaomaselt liikmesriigilt kui eraettevõtjalt ning et seda oleks võinud saada turult. Kuna hageja ei ole aga teinud ühtki katsed esitada nõutud tõendeid, siis leiab komisjon, et tal tuli arvesse võtta kogu olemasolevat teavet ja hinnata kõigele vaatamata, kas väide, et abiga ei saanud olla tegu seetõttu, et liikmesriik tegutses samamoodi nagu eraõiguslik võlausaldaja, on usaldusväärne; olgu öeldud, et ta analüüsis maksude sissenõudmise menetlust, et tugevdada vaidlustatud otsust. Igal juhul ei ole hageja argumentid sissenõudmismenetluse raames tõenäoliselt tagasi saadavate summade ja selle menetlusega kaasnevate kulude osa põhjendatud. Komisjoni hinnangul valitseb üksmeel selles, et sissenõudmismenetlusega ei kaasnenud nii palju halduskulusid nagu pankrotimenetlusega, täpsustades, et tal puudus igasugune info mis tahes muude arvesse võetavate kulude kohta.
- 266 Neljandaks väidab komisjon, et ta analüüsis pankrotimenetluse kestust ning vaatamata asjaolule, et selle kohta ei olnud piisavalt tõendeid, jõudis ta järeldusele, et võrreldes võimalusega, et pankrotimenetlus võib hakata venima, mõjutab asjaolu, et sissenõudmismenetlust viib läbi võlausaldaja ise, positiivselt selle menetluse tõhusust ja ka kestust.
- 267 Eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamiseks maksude sissenõudmise menetluse ja kokkuleppemenetluse komisjonipoolse võrdleva hindamise põhjendatust tuleb analüüsida eespool punktides 131–147 viidatud kohtupraktikast lähtuvalt.
- 268 Nimetatud kohtupraktika kohaselt tuli komisjonil antud asjas kõigepealt kindlaks määrata, kas – võttes arvesse eespool punktis 136 nimetatud tegureid – talle võlgnetavate summade tagasisaamiseks tavaliselt ettevaatlik ja hoolikas eraõiguslik võlausaldaja, kes on võimalikult sarnases olukorras Slovakkia ametiasutustega, oleks ilmselgelt eelistanud pigem maksude sissenõudmise menetlust kui kokkuleppe ettepanekut. Sellega seoses tuli tal eraõigusliku võlausaldaja huvide seisukohast kõige soodsama valiku kindlakstegemiseks hinnata nende menetluste poolt- ja vastuargumente (vt punktid 132–137 eespool).
- 269 Seejärel, kui komisjon annab eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi raames eespool punktis 133 märgitud igakülgse hinnangu, võtab ta lisaks liikmesriigi esitatud tõenditele arvesse kõiki ülejäänud tõendeid, mis on antud juhul asjakohased. Kui näib, et eraõigusliku võlausaldaja kriteerium võib kuuluda kohaldamisele, tuleb komisjonil paluda asjaomasel liikmesriigil esitada talle kogu asjakohane teave, mis võimaldab tal kontrollida, kas selle kriteeriumi kohaldamise tingimused on täidetud. Seega lasub komisjonil kohustus tõendada, et eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise tingimused on täidetud. See on nii eriti siis, kui vaidlustatud otsus põhineb mitte komisjoni poolt liikmesriigilt palutud tõendite esitamata jätmisel, vaid tuvastusel, et eraõiguslik võlausaldaja ei oleks tegutsenud samamoodi nagu asjaomase liikmesriigi ametiasutused; see tuvastus eeldab, et komisjonil oli oma otsuse tegemiseks kogu asjassepuutuv teave (vt punktid 138 ja 139 eespool).
- 270 Lõpuks, eespool punktis 147 osutatud kohtupraktikast nähtub, et Üldkohtu ülesanne on muu hulgas kontrollida, kas tõendid, millele komisjon oma hinnangus tugineb, sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida tuleb arvesse võtta, ning kas kõnealused tõendid võivad toetada järeldusi, mis nende pinnalt on tehtud, kusjuures olgu täpsustatud, et vastavalt eespool punktis 134 meenutatud kohtupraktikale tuleb

pidada oluliseks igasugust informatsiooni, mis võib mõjutada olulisel määral otsuse tegemisel tavaliselt ettevaatlikku ja hoolsat eraõiguslikku võlausaldajat, kes on avalik-õigusliku võlausaldajaga võimalikult sarnases olukorras ning nõuab võla tasumist makseraskustes olevalt võlgnikult.

- 271 Antud asjas on selge, et haldusmenetluse ajal ei võrrelnud ei Slovaki Vabariik ega hageja eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumist lähtudes kokkuleppemenetlust ja sissenõudmismenetlust. Kohtutoimikust nähtub, et ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse kohta esitatud märkustes piirdus hageja väitega, et antud juhul ei oleks saanud kohaldada sissenõudmismenetlust, kuna sellise menetluse läbiviimist oleks takistanud nii pankrotimenetluse kui kokkuleppemenetluse algatamine. Hageja lisas, et kokkuleppe ettepaneku tegemata jätmise korral oleks mõne nädala või kuu pärast tema finantsolukord halvenenud sedavõrd, et tema võlgnevus oleks kasvanud ülemäära suureks ja seetõttu oleks ta olnud seadusest tulenevalt kohustatud esitama pankrotiavalduse või tegema ettepaneku võlausaldajate kokkuleppeks. Slovakkia ametiasutused täpsustasid muu hulgas vastuseks hageja sellele märkusele, et maksude sissenõudmise menetluse saab algatada pärast seda, kui kohus on keeldunud võlausaldajate kokkulepet kinnitamast.
- 272 Samas nähtub vaidlustatud otsusest, et komisjon võrdles sissenõudmismenetlust ja kokkuleppemenetlust seetõttu, et esimene on kohaliku maksuameti jaoks üks reaalne valik, mida kasutada kas enne kokkuleppemenetluse algatamist või pärast seda, kui maksuamet on kavandatud kokkuleppest keeldunud (vaidlustatud otsuse põhjendus 121). Ta jõudis sisuliselt järeldusele, et maksude sissenõudmise tulemusena oleks saadud rohkem tulu kui võlausaldajate kokkuleppe alusel (vaidlustatud otsuse põhjendus 127) ning et eraõiguslik võlausaldaja oleks eelistanud võimaluse korral seda menetlust kokkuleppemenetlusele (vaidlustatud otsuse põhjendus 124).
- 273 Komisjon märgib selle kohta esiteks, et Slovakkia ametiasutuste ja hageja vaated lähevad lahku osas, mis puudutab panditud põhivara väärtust ja leiab, et ei ole vaja kindlaks määrata, milline on täpne number (vaidlustatud otsuse põhjendus 122) ning lisab, et kui hageja vara väärtus moodustas tegelikult ainult poole pandisummast, siis see tähendab, et tagatised, mida riik nõudis ajavahemikul november 2002 kuni november 2003 sellise edasilükkamise eest, ei olnud piisavad. Sellisel juhul ei vastanud maksude edasilükkamine väga tõenäoliselt eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumile. Kuigi komisjon leidis, et tal ei ole vaja kindlaks määrata, kas need meetmed olid käsitatavad riigiabina või mitte, märkis ta sellegipoolest, et kui need edasilükkamised juba kujutasid endast riigiabi, ei saa enam tugineda eraõigusliku võlausaldaja põhimõttele, kui edasilükatud summad hiljem (osaliselt) kustutatakse (vaidlustatud otsuse põhjendus 123).
- 274 Ent nagu hageja õigesti märgib ja ilma et oleks vaja kontrollida, kas komisjon oli pädev otsustama ajavahemikus november 2002 kuni november 2003 maksete edasilükkamiste üle, tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsuse see põhjendus, mis on puhtalt hüpoteetiline, ei saa üksi põhjendada järeldust, mille kohaselt andis maksuvõla osaline kustutamine hagejale eelise, mida viimane ei oleks turutingimustel saanud. Selles staadiumis teeb nimelt komisjon üksnes oletusi, analüüsimate samas tema tõstatatud küsimusi, esitamata nende põhjendamiseks vähimaidki tõendeid ja tegemata nende põhjal ühtki lõplikku järeldust.
- 275 Lisaks nõustub komisjon oma menetlusdokumentides sellega, et küsimus, kas maksete edasilükkamine enne kokkuleppe sõlmimist ei olnud abiga seotud, ei ole asjassepuutuv tegemaks järeldust, et võlausaldajate kokkuleppe kujutab endast riigiabi ning et vaidlustatud otsuse põhjendused 122 ja 123 sisaldavad üleliigseid märkusi põhjenduse huvides, millele tugineb järeldus, et tegemist on riigiabiga.
- 276 Teiseks, komisjon leidis vaidlustatud otsuses, et isegi kui panditud põhivara väärtus oli vaid 194 miljonit Slovakkia krooni, oleks eraõiguslik võlausaldaja eelistanud maksude sissenõudmise menetlust (vaidlustatud otsuse põhjendus 124). Ta märgib sellega seoses, et maksuamet võib selle menetluse korral võlgniku varad vahetult ära müüa. Komisjoni sõnul ületas kokkuleppe sõlmimise hetkel hageja käibevara väärtus - s.o varud 43 miljoni Slovakkia krooni, täitmisele pööratavad nõuded vähemalt 37 miljoni Slovakkia krooni ja raha 161 miljonit Slovakkia krooni - kokkuleppe raames

pakutud summat. Komisjon lisas, et hageja põhivara väärtus oli vähemalt 194 miljonit Slovakkia krooni (vaidlustatud otsuse põhjendus 125). Lõpuks märgib komisjon, et erinevalt pankrotimenetlusest ei kaasneks maksude sissenõudmisega haldustasusid ning kuna selle menetluse algatab ja seda juhib maksuamet ise, võib ka eeldada, et see viiakse läbi kiiresti (vaidlustatud otsuse põhjendus 126). Nende asjaolude põhjal järeldas komisjon, et maksude sissenõudmise tulemusena oleks saadud rohkem tulu kui kokkuleppe alusel (vaidlustatud otsuse põhjendus 127).

- 277 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et komisjoni hinnang põhines pankrotimenetluses juba antud hinnangutel.
- 278 Eespool punktis 201 on aga jõutud järeldusele, et see hinnang ei ole kohtutoimiku materjalidega õiguslikult piisavalt tõendatud.
- 279 Seejärel, mis puudutab sissenõudmismenetluse kestust, siis selle puhul komisjon üksnes „eeldas, et see viiakse läbi kiiresti“, eriti võrdluses pankrotimenetlusega, kuna selle menetluse algatab ja seda juhib maksuamet ise. Seevastu ei hinnanud komisjon menetluse kestust ei käesoleva kohtuasja asjaolude põhjal, ega ka seda, milline see võiks olla Slovakkia õigusnormidega kehtestatud menetlusstaadiumeid arvestades keskmiselt. Komisjon möönab oma menetlusdokumentides, et sissenõudmismenetluse kestust puudutavad tõendid ei olnud piisavad.
- 280 Tuleb aga meelde tuletada, et menetluse kestuse puhul on tegemist teguriga, mis võib mõjutada olulisel määral otsuse tegemisel eraõiguslikku võlausaldajat (vt selle kohta kohtuotsus Frucona Košice vs. komisjon, punkt 21 eespool, EU:C:2013:32, punkt 81).
- 281 Lõpuks tuleb meelde tuletada, et kohtupraktika kohaselt võib abisaajast ettevõtja olukord endast kujutada olulist tegurit eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise tingimuste igakülgsel hindamisel (vt selle kohta analoogia alusel kohtuotsused Westdeutsche Landesbank Girozentrale ja Land Nordrhein-Westfalen vs. komisjon, punkt 56 eespool, EU:T:2003:57, punkt 251, 30.6.2015, Madalmaad jt vs. komisjon, T-186/13, T-190/13 ja T-193/13, EU:T:2015:447, punkt 88).
- 282 Olgugi et hageja märkis haldusmenetluses, et maksude sissenõudmise menetluse oleks võinud katkestada asjaolu tõttu, et tal võib ilmnedu vajadus esitada halvenenud finantsolukorra tõttu pankrotiavaldus, ei võtnud komisjon seda asjaolu vaidlustatud otsuses arvesse, ega isegi kaalunud, kui tõenäoline on see, et neid asjaolusid silmas pidades saaks sissenõudmismenetluse antud asjas lõpule viia. Seda lünka ei täida ka Üldkohtus esitatud kinnitus, mille kohaselt on hageja nimetatud väide puhtalt spekulatiivne.
- 283 Muu hulgas tuleb lisada, et maksude sissenõudmise menetluse kulude kohta märkis komisjon vaid seda, et erinevalt pankrotimenetlusest ei kaasne selle menetlusega halduskulusid. Seevastu ei ilmne vaidlustatud otsusest, et komisjon oleks analüüsinud küsimust, kas sissenõudmismenetlusega võis tekkida mingeid muid kulusid. Lisaks ei käsitlenud komisjon küsimust, kuidas võivad need mõjutada summat, mida võib nimetatud menetluse käigus tagasi saada.
- 284 Nii näib, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmise kuupäeval ei olnud komisjoni valduses sisulisi tõendeid, mis võimaldasid tal väita, et eraõiguslik võlausaldaja oleks 9. juulil 2004 valinud ilmselgelt maksude sissenõudmise menetluse.
- 285 Selline järeldus tuleb teha ilma, et oleks vaja analüüsida teisi hageja argumente, mis käsitlevad sisuliselt vahetu müügi võimalust ja tõenäosust sissenõudmismenetluses, vara väärtust, mille ekspert oleks vajaduse korral kindlaks määranud, pankrotimenetluses vara võimaliku müügitulu hindamisel kindlaks määratud numbrite kasutamist, seadusest tulenevaid künniseid, mis on sissenõudmismenetluse korral kohaldatavad ja asjaolu, kuidas need mõjutavad komisjoni märgitud summade eest vara võimalikku müüki, L-i pankrotti ning hageja vara raiskamise ohtu.

- 286 Komisjoni argumendid ei lükka ümber eespool punktis 284 tehtud järeldust.
- 287 Esiteks, komisjon märgib, et kohtupraktika kohaselt peab hageja kahtluse korral tõendama üheselt ning lähtudes objektiivsetest ja kontrollitavatest tõenditest, et kõnealune eelis ei pärine asjaomaselt liikmesriigilt kui eraettevõtjalt ning et seda oleks võinud saada turult. Ta lisab, et ta võrdles kahte menetlust üksnes olemasolevate tõendite põhjal ning tal ei olnud tõendeid, mida hageja oleks võinud esitada toetamaks oma seisukohta, mille kohaselt oli maksude sissenõudmise menetlus vähem tulusam kui kokkuleppemenetlus.
- 288 Arvestades eespool punktides 138, 139, 141 ja 269 viidatud kohtupraktikat, tuleb märkida, et kuna komisjon kohaldas eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi võrdlemaks maksude sissenõudmise menetlust ja kokkuleppemenetlust ning kuna ta leidis sisuliselt, et eraõiguslik võlausaldaja oleks eelistanud nendest kahest menetlusest esimest, ei saanud komisjon vaid esitada kinnitamata oletusi põhjusel, et tal ei olnud piisavalt infot. Samuti ei saa ta tugineda selle kriteeriumi kohaldatavust käsitlevale kohtupraktikale, millest nähtub, et asjaomase liikmesriigi või huvitatud isiku, kes sellele tugineb, ülesanne on tõendada, et kõnealune meede pärineb sellelt liikmesriigilt kui eraettevõtjalt, et põhjendada asjaolu, et nende tõendite puudumisel tegi komisjon selle kriteeriumi kohaldamise staadiumis üksnes ebatäpseid järeldusi.
- 289 Teiseks, eespool punktis 284 tehtud järeldust ei lükka ümber ka teised komisjoni argumendid, mille ta esitas vastuseks hageja argumentidele. Need komisjoni argumendid puudutavad sisuliselt vahetu müügi võimalust ja tõenäosust sissenõudmismenetluses, vara väärtust, mille ekspert oleks vajaduse korral kindlaks määranud, pankrotimenetluses vara võimaliku müügitulu hindamisel kindlaks määratud numbrite kasutamist, L-i pankrotti, seadusest tulenevaid künniseid, mis on sissenõudmismenetluse korral kohaldatavad, ja lõpuks ning hageja vara raiskamise ohtu.
- 290 Ent esiteks tuleb märkida, et eespool punktis 284 tehtud järeldus tugineb pelgalt tuvastusel, et komisjonil ei olnud sisulisi tõendeid, mis võimaldaksid tal väita, et eraõiguslik võlausaldaja oleks 9. juulil 2004 ilmselgelt valinud maksude sissenõudmise menetluse. Teiseks järeldus, mis tuleneb nõustumisest nende hageja argumentidega, mille kohaselt komisjon, kelle ülesanne on tõendada, et eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi tingimused ei olnud antud asjas täidetud, jättis sissenõudmismenetluse ja kokkuleppemenetluse võrdlemisel hindamata menetluste kestuse ja kulud ning tema enda majandusliku olukorra, tehti ilma, et oleks olnud vaja analüüsida muid tema esitatud argumente, mida on käsitletud eespool punktis 285. Kuna aga eespool punktis 289 mainitud komisjoni argumendid esitati vastuseks hageja viimati nimetatud argumentidele, ei saa eespool punktis 284 tehtud järeldust nende alusel mingil juhul ümber lükata.
- 291 Eelnevaid kaalutlusi arvesse võttes on hageja neljas väide põhjendatud.
- 292 Sellest tulenevalt ja võttes eelkõige arvesse eespool punktides 236 ja 291 tehtud järeldusi, tuleb vaidlustatud otsus tühistada.

Kohtukulud

- 293 Üldkohtu kodukorra artikli 134 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud komisjoni kahjuks, tuleb kohtukulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega kantud kulud vastavalt hageja nõuetele välja mõista komisjonilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (teine koda)

otsustab:

- 1. Tühistada komisjoni 16. oktoobri 2013. aasta otsus 2014/342/EL, riigiabi nr SA.18211 (C 25/05) (ex NN 21/05) kohta, mida Slovaki Vabariik andis äriühingule Frucona Košice a.s.**
- 2. Mõista Frucona Košice kohtukulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetluses, välja komisjonilt.**

Martins Ribeiro

Gervasoni

Madise

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 16. märtsil 2016 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Vaidluse taust	2
Hageja olukorra muutumine ja kokkuleppemenetlus	2
Haldusmenetlus	3
Algne otsus	3
Menetlus Üldkohtus ja Euroopa Kohtus	3
Vaidlustatud otsus	4
Menetlus ja poolte nõuded	5
Õiguslik käsitlus	6
Esimene väide, mille kohaselt on rikutud kaitseõigusi	6
Teine väide, mille kohaselt on vaidlustatud otsuse põhjenduses 83 rikutud õigusnormi	11
Kolmas väide, mille kohaselt järeldus, et pankrotimenetlus on tulusam kui kokkuleppemenetlus, sisaldab faktivigu ja rikub õigusnormi	17
Kohtupraktikat puudutavad sissejuhatavad märkused	17
Pankrotimenetluse käigus hageja vara müügist saadava tulu hindamise põhjendatus (teine argumentide rühm)	20
Pankrotimenetluse kestusele antud hinnangu põhjendatus ja selle mõju eraõigusliku võlausaldaja valikule (kolmas argumentide rühm)	27
Neljas väide, et järelduses, mille kohaselt on maksude sissenõudmise menetlus tulusam kui kokkuleppemenetlus, on tehtud vigu	30
Eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldatavus maksude sissenõudmise menetluse ja kokkuleppemenetluse võrdlemise eesmärgil (esimene ja teine argumentide rühm)	31
Eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamine maksude sissenõudmise menetluse ja kokkuleppemenetluse võrdlemise eesmärgil (kolmas kuni kuues argumentide rühm)	33
Kohtukulud	37